

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvmd-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Intelligencia és községi közigazgatás.

A kormány, mint hire jár, a közigazgatás tervezett átalakításában nagy súlyt fektet arra, hogy a törvényhatóságok önkormányzati tevékenysége az intelligens elem minél tágabb körű bevonásával lehetőleg fokoztassék.

Fogja-e a kormány e törekvését siker követni, bajos volna előre megmondani; mindenestre kívánatosnak tartjuk, gondoskodni arról, hogy épp a polgárság magasabb értelmi színvonalon álló elemeiből minél többen járuljanak a közigazgatás intézéséhez, még pedig nemcsak ritka alkalmakkor s kivételes fontosságú ügyekben, hanem a mindennapi apró-cseprő, de tömegükben jelentékeny teendők elintézésére alkalmával is.

Ebből az eszméből indulunk ki, midőn egy igen sajnálatos tényt akarunk konstatálni.

Es e tény az, hogy nálunk a tulajdonképeni intelligencia, még a városokban is rendszerint csak annyiban érdeklődik a közigazgatás iránt, a mennyiben azok a ház és a kalács kérdését érintik.

A községekben pedig éppenséggel semmit sem számít.

Hogy nálunk az intelligencia a községekben mint képviselőtestületi tag, vagy pláne az elöljáróságban mint bíró megmarkolná a közigazgatás gyeplőit s a jegyzővel vállatve igyekeznek mintaközséget teremteni, arra ugyan nem igen akad példa.

A földbirtokosok értelmisége, a gentry, rendszerint kicsinyli a községi életet s azért fumi-gálja is. Derogál neki leereszkedni a községhez szerény lócájára, mivel hogy neki a vármegyénél van széke; holott pedig bizonyos, hogy azt sem igen koptatja.

Általában keveset törődik a községi ügyekkel, még csak annyit sem, mint egyik-másik őse a múltban, aki legalább olykor-olykor uriszéket ült és osztotta a vidéken az igazságot.

Az orvos, az ügyvéd szinte nem szívesen elegendik a községi ügyekbe. Még ott is, a hol a bizalom feléje irányul, óvatosan kitér előle, olyképpen okoskodván, hogy a nyílt állásfoglalás könnyen megáthatna a praksisnak.

Általában nálunk a kaputos osztály rendszerint csak annyiban érdeklődik a községhezjáról történendők iránt, hogy a községi jegyzőt szereti

odaállítani bünbakul mindenért és többnyire azért is, amit a képviselőtestület talán épp az ő ellenzése dacára is elhatároz.

Pedig a községi autonomia tág hatáskörén belül az ambíciózus értelmi erő ugyancsak megtalálható a maga tevékenykedésének osztályrészt. Határozatok hozatala, szabályrendeletek alkotása és azok végrehajtása, rendelkezés a község vagyona fölött, a községi adó megállapítása, a községi utak és közlekedési eszközök, a községi iskolák és kulturintézetek, a szegényügy gondozása, a mezői, tűz- és közrendőrség gyakorlása feletti felügyelet, a község mindeme életbe-vágó ügyei és érdekei, amiket a törvény az önkormányzat körébe utal, bizony elég nagyfontosságú ügyek, hogy megtörhetnék az intelligencia csökkönyös közönyét és a községi adminisztrációban való nagyobb részvételre indíthatnák.

A törvény legalább iparkodott megadni erre a lehetőséget, sőt a helyben nem lakó vagyonos értelmiség kedvéért az *absentium legátusok* intézményét is feleleveníté, midőn megengedte, hogy a községben fekvő vagyona után legtöbb adófizető, ha nem a községben lakik, jogát megbízottja által gyakorolhatja, míg másrészt az özvegyek képviseltetése is kedvező alkalmul szolgálhat a község értelmi osztályának, hogy a képviselőtestületben elfoglalja ama helyet, melyet épp nagyobb értelmisége folytán dominálónak emelhet.

Nagy érdek nálunk, hogy a községi önkormányzat tevékenysége értelmi színvonalában emelkedjék, mert ennek hiányán akármilyen szervezetet adjunk is a közigazgatásnak, nem sok eredményünk van a jövőben.

Mert akármilyen bőviben leszünk is az ellenőrző, a megelőző és megtorló rendszabályoknak, akármilyen lesz is a községek feletti felügyelet, melynek klaviatúráján a rendbíróság, a felfüggesztés, a hivatalbóli elmozdítás valamennyi billentyűt lejárthatja majdan a főszolgabírótól fölfelé minden erre hivatott fórum, míg a községek önkormányzatában az eddiginél nagyobb értelmi erő nem nyilvánuland, addig a községi gazdálkodásnak és vagyonekezelésnek mindig lesznek olyan ominózus tünetei, melyekért támadni, szidni fogják a közigazgatást, akár megmarad az a jelen szervezetében, akár pedig államivá alakuljon át.

A helytelen gazdálkodás gyógyíthatlan sebeket üt a községeken, még ott is, a hol különben megvan a jóakarát, de hiányzik a hozzá való értelmi erő, pedig bizonyos, hogy sok helyt a jóakarát is hiányzik.

Valamikor csak az autonomiáról van szó, mi mindig szeretjük magunkat az angolokhoz mérni. Pedig milyen óriási a különbség köztünk és köztük.

Az angolnak a közügyekben való részvétel épp oly természetes kötelesség, mint az adófizetés. Ott a közigazgatás és az értelmes közép- osztály ugyszólván egyértelmű fogalom, mert az angol hivatalnok minden értelmes emberben támogatóját, működésének hathatós pártfogóját találja.

Milyen ellenkező viszonyok uralkodnak nálunk.

Buzgón, körömszakadtáig kitartunk fenyegetett jogaink védelmében, de megesáppant erővel veszünk részt a már biztosított jogok gyakorlati érvényesítésében és egyenkint kivonjuk magunkat azok megvalósításának hétköznapi munkájából.

Es bizony, bizony, ha nálunk az értelmes középosztályban a közügyek iránti kötelesség erős tudata kifejlődik vala, ha nemcsak az adott jogokból folyólag remonstrálni, hanem az adott kötelességeknek lehetőleg meg is felelni iparkodott volna, akkor ma aligha vitatkozánk a felett, hogy municipális vagy állami legyen-e az adminisztráció.

Pozsonyi Béla.

Azon hír, mintha Koczkar Zsigmond zombori orsz. képviselő kir. táblai nevezetnék ki, valamint az ehez fűzött egyéb kombináció, ugy a Z. és V. által kidolgozott formájában mint tartalmában légből kapott valótlanosság.

Képviselőválasztás Ujvidéken. Móríc Pál leköszönése folytán Ujvidéken március 3-án lesz a képviselőválasztás. A szabadelvűpárt jelöltje Harkányi Károly nagybirtokos. A mérsékelt ellenzék elpusztulását, de ezek érintése nélkül, egyszerűen megszabadítja azokat a kóros anyagotól, mely által megtámadtattak.

A megyei közigazgatás államosítása. Gr. Szapary kormányelnök belügyminiszteri minőségében a jövő hét elején fogja, mint értesülünk, a képviselőház elé terjeszteni a megyei közigazgatás államosítására vonatkozó törvényjavaslatot. Hogy a ház bizottságának idő engedtessek ugy ezen, mint a bírói és ügyészi szervezet

A „BÁCSKA“ tárcája.

Bordal.

A szerelem tüzborával
 Lúd köszöntöm serlegem,
 Boldogító mámorával
 Töltte meg a szereltem.
 Itd ki rélem, idd ki értem!
 Mit reméltem, mind elértem . . .
 Adj egy csókot kedvesem.

Karjaid ha átölelek,
 Szíved szavát hallgatom,
 Azt a szavát, hogy „szeretlek!“
 Egy országot nem adom.
 Bámom én, bármint beszélnek,
 Vén irigyek, irigy ének —
 Adj egy csókot anygalmom!

Karjaid ha átölelek,
 A jövőt nem kutatom,
 Örülök a szép jelennek,
 Nem töprengek multakon. —
 Egy gyönyör van e világon,
 Ezt kutatom, erre vágyom:
 Adj egy csókot anygalmom.

Boldog vagyok, üdvösségem
 Hozzad való szereltem,
 Boldonságom, bölcsességem
 Mind e szóban fölfeletem.
 Itt a serleg, idd ki szentem,
 Telve szímg, rád köszöntöm —
 Adj egy csókot édesem.

— El is jönnél feleségül —
 De ezt kérni nem merem,
 Sok volna az ég kegyéből,
 Meghaladná érdemem.

Olyan nagyra nem is vágyom,
 Nincsen egyéb kívánságom,
 Csak egy csókot édesem.

Pataj Sándor.

BACILLOMÁNIA.

Írta: Armand Silvestre.

I.

Nürnberg környékén emelt pompás laboratóriumában, Aesculap történetét ábrázoló üvegfestményen keresztül beszűrődő halvány téli napsugár fényében, gyözedelmes mosolyal ajkain merengett el dr. Petasus. Hevített nagy rez-lombik zugása ringatja álmodozásában. Lábai előtt nagyrészt megnyomorított tengeri nyulak ugrálnak csonka lábáikon s egy nagy majom, Petasus ur kísérleteinek szabadalmazott áldozata, egy székhöz láncoltan ideges ríngatózásnak indul fejével. E szenvedések közepette végtelenül jól látszott magát érezni emberünk. Előtte az íróasztalon félig beirt papírlap hever, tartalmazván prospektuszerű memorandumának bevezetését, melylyel felfedezését világga bocsátani szándékozik:

A legerjedtebb s ennélfogva legveszedelmesebb, még a gazdagokra nézve is legköltésesebb betegség, melynek az emberiség minden tagja alá van vetve, kétségkívül a szerelem. A történelem alig áll egyébből, mint ezen epidémia káros következményeiből, ugy, hogy egy szerelem-ellenes oltóanyag felkutatása régóta vált elsőrangú feladatává a modern tudománynak, mely a legbehatóbb tanulmányok e tárgyától sem riadhat vissza. A thérapentika e hézagba belön töltve dr. Petasus csodálatos munkássága által.

Az általa felfedezett s egyedül az ő birtokában levő lymphá, a szüktségben szenvedő családok számára a természetlenséget, a szerelmi féltékenykedők számára a nyugalmat, a zárdák és kolostoroknak a fogadalom megtartását biztosítja. Ez fogja a világon ismét felvirágoztatni a békét, a szenvedély nem fogja többé veszélyeztetni az egységet. A szerelem bacillusának az em-

beri szervezetben való kifejlődését meggátoló szer felfedezése tehát nyilván legdicsebb műve e századnak. Ez, némely analog gyógyszerrel ellenkezőleg, nem vonja maga után a megfertőzött részek elpusztulását, de ezek érintése nélkül, egyszerűen megszabadítja azokat a kóros anyagotól, mely által megtámadtattak.

„Dr. Petasus maga fogja csodálatos lympháját kihasználni és számít a kormányokra, hogy nagy összegekkel váltandják meg tőle oltóanyagának titkát. Egyébként egyedül ő fog rendelő órákat tartani — kizárólag vagyonosok számára. Alkuba fog bocsátkozni megesalt férjekkel, kik érzéketlenül óhajták tenni nejkéket, egyházi főnökökkel, kik biztosítani akarják alárendeltjeik kolostori erényeit, unokaöcsökkel, kik a nagybátyjuk örökségét nem szeretnék újabban szütleendőkkkel megosztani stb.“

A tudós orvos fogalmazványa itt félben maradt. Rendszeresen járt el s bizonyos volt szere hatásáról. Az általa óvatosan beoltott tengeri nyulak — bátor Is-ten a megmondhatója, hogy e szapora állatkák különben mily szerelmes természetűek — most apró sikoltásokkal kertültek el egymást lábai előtt. Moko pedig, a nagy majom, mely azelőtt a teremtés legnagyobb kéjence volt, most egy bájos nöstény majomnak, melyet hozzávezettek, egy darab fát vágott a fejéhez. Végül, hogy ne csak *in anima vili* tegyen kísérletet, az agyafurt Petasus kezelése alá vett néhány embert is a környékről, azon ürügy alatt, hogy kigyógyítja őket podagrájukból. Férfiak s nők egyszerre mint kutya s macska álltak szemközt: s e szerencsétlenek, kiknek szegénységükben eddig egyedül a szerelem volt vigaszuk, most kezeiket tördelték s a halált könyörögték.

Ekkora eredmény láttára a filantróp orvos lelkesedése tökéletes volt.

II.

Mérhetetlen kincsekről álmodozott a tudós Petasus, milliókról, melyek útját megtalálni vélte felfedezésével. Igaza volt, a szerelem nem egy tervnek állja útját a világon, nem egy ambíciót rombol le, nem egy reményt semmisít meg, s e romok a trójai romok óta ugyan-csak felszaporodtak. Azonban felfedezésének nem ezen

módosítását illető törvényjavaslatnak előkészítő tárgyalására, az említett javaslatnak benyújtása után a képviselőház huzamos ideig nem fog érdemleges üléseket tartani.

A szerb egyház köréből. Az újvidéki „Branik” szerint már bevezették, hogy a Petrovics bácsi püspöknek halálával megüresedett püspökségébe mandatóriust nem fognak kinevezni, mert az egyház-megye kormányzatát maga a szerb patriárka veszi át s ő maga fogja a püspökségi teendőket végezni. — A szerb kongresszusi választmány, mely két hétig tanácskozott Kariócan s a napokban fejezte be az ügykörhöz tartozó folyó teendőket, valószínűleg a tavasszal összehívandó egyházi kongresszuson tárgyalás alá kerülő operatívumokat vette tárgyalás alá. Nevezetesen letárgyalta a községek szervezetéről, a parokiális papság, az aparchiák, a metropolitai tanács, az iskolai tanács rendezéséről szóló szabályzatokat, a kongresszusi szervezet s a választási rend szabályrendeletét s elkezdte tárgyalni a parokiális papság javadalmazására vonatkozó szabályzatot is. Mind e szabályzati javaslatok szövegezését dr. Nedeljkovicz Tivadár kongresszusi választmányi tagra és Tyrity Izidor szerb egyházi titkárra bízta. A letárgyalt és szövegezendő összes szabályrendeleteket a szerb nemzeti egyházi autonómia szervezeti statutuma számára készítik elő.

A Bácskaság leírása.

— Az „Oszták-Magyar Monarchia”-ban. —

Ujvidék. Szabadka város történeti és helyrajzi leírásában szerzőnk mindenben a város hivatalos monografusát, Iványit követi, akinek adatait kritika nélkül fogadva el, olykor lényeges hibákba esik. Nevezetesen a történeti mult vázolásánál átvette Szabadka monografusától azt a XIV. századra vonatkozó imputációt, hogy Zsigmond király egyik iródeákja Zömlényi (nem pedig: Szemléni) Gábor több más helységgel együtt Szabadkának is adott volna „titkos királyi” (helyesebben: királyi titkos) pecséttel ellátott szabadalmlevelet, mely levelet, mint hamisítványt, az országgyűlés utóbb megsemmisített, szerzőjét pedig máglyára ítélte. Ha Badics ur ismerte volna a Szabadka monografiájára vonatkozólag annak idején megjelent bírálatokat, úgy e nagyon ingatag és nagyon téves imputációt nem vette volna által. Ama bírálatokban el volt mondva, hogy a város monografusa nagyban tévedett akkor, a midőn a Zsigmond korabeli Zömlényi Gábort a bácskai Szabadkával hozta összeköttetésbe, mert Gábor diák a földvidéken osztogatta szabadalmleveleit s az a Szabadka, melyről itt van szó, nem a mi Szabadkánk, hanem a felső tisza vidéki hasonló helység.

Majdnem hasonló tévedés szerzőnk részéről az is, hogy e város XVI. századbeli urai között egy bizonyos „kalandor Iván cár”-t említ. Az a kalandor Iván nem volt s nem is lehetett soha „cár” s éppen ezért nem kellett volna ezt csak úgy per tangem odavetni, hanem egy kissé kimagyarázni, mert különben a laikus közönség, a melynek számára Badics ur cikke is készült, egészen tévedésbe eshetik. A „cár” elnevezést Dusán szerb királyon kívül csak az orosz uralkodók viseltek, Iván „cár”-nak felemlegetésekor a laikus olvasó bizonyára valamely idetevő orosz fejedeleme gondol, sőt éppen arra az Iván-cárra is gondolhat, aki éppen a XVI. század elején, tehát a szabadkai kalandorral egy időben uralkodott orosz földön. Aki e történelmi tényekkel tisztában van, az nem fog a szabadkai kalandor történetének érintésekor egyszerűen „Iván cár”-

ról beszélni, hanem meg fogja nevezni azt saját nevével. A Badics ur által úgy látszik kevésbé ismert Iván cár a kortársak által igazi néven „fekete Jován” (Crni Jovan-nak) nevezetett, aki cár természetesen soha sem volt, hanem csupán általában vált híressé, hogy a mohácsi vérszót követő zavaros idők felhasználva, a magyarországi szerbeket fellázítá s azokkal az alvidéket elfoglalván, majd Zápolya, majd pedig Ferdinánd királyok mellett harcolt. Mint ilyen uszupátor került Szabadka birtokába is, a melyet tőle csak Török Bálint foglalt vissza.

Egyébként szerzőnk — dicséretére legyen mondva, — Szabadka további történetének, helyrajzi és ethnografiai viszonyainak ismertetését a továbbiakban eléggé korrekt, eléggé pontos és eléggé kimerítő alakban adja. Különös érdekléssel bírhat a bunyevác népszokások ismertetése, melyről eddig még ugyancsak keveset írtak. Pedig e sajtóságságos népfaj bizonyára nagyban kiérdemli az ethnografok figyelmét s csak sajnálni lehet, hogy velők a szaktudomány még eddig vajmi keveset foglalkozott. A bunyevác nép házi, közéleti és ünnepi szokásai a vármegyében elszórt törzsek-nél is feltalálhatók, de legjobban megfigyelni azokat mégis csak Szabadkán lehet, a hol közel 40,000 bunyevác lakik egy tömegben s hol a faji jellegét visszasugárzó közszellem legjobban van kifejlődve. Szerzőnek e téren tett megfigyelései s azok alapján egybeállított jegyzetei minden esetre egyik legsikerültebb fejezetét képezik dolgozatának.

A Palics ismertetésével szerzőnk a tő eredetire nézve ugyanazon hibás nézetet vallja, melyet az a bizottság vallott, a mely Szabadka város által csak nem rég e tónak történeti és balneológiai leírásával megbízott. Az ezen bizottság által közrebocsátott fűrdői monografia alapján kockáztatja meg Badics ur azt az állítást, hogy e tő a mult században némely pásztorok által ásott kutakból felfakadó vizek útján keletkezett. Szerzőnk, úgy látszik, nem tudja, hogy ez a mese a Balatonra nézve is fennáll, s hogy a tő a mult században már csak azért sem keletkezhetett, mert savoyai Jenő herceg császári fővezér már 1697-ben azt írja, hogy a zentai híres csata után a Bácskaságon történt átvonulása alkalmával hadai e tő partján ütöttek tábornok. Világos tehát, hogy a tő a XVII-ik, sőt a korábbi századokban is már létezett, s hogy az nem mesterséges, hanem természetes eredetű.

Muhoray Alfonz.

(Folyt. köv.)

Helyi és megyei hírek.

Ujvidéki deputáció a királynál. Ő felsége e hó 19-én fogadta kihallgatáson Ujvidék sz. kir. városának egy küldöttségét, mely Flatt Viktor főispán, Popovich István kir. tanácsos polgármester, Kopper György apát, Pressburger Gábor és Bruck Ferenc iskolafelügyelő, tagokból állott. Célja volt a kihallgatáson való megjelenésnek az, hogy ő felségénél az újvidéki hídsánc eltávolítását kérelmezzék. A várak hadászati jelentősége megszűlvén, Ujvidék „hídsánc” nevű erődítménye is jelentéktelenné vált, s az eltávolítás a város fejlődésének kiváló lendületet adna. A küldöttséget Ő Felsége igazi atyai jóindulattal fogadta s az u. n. hídsánc eltávolítása iránti kérelmének teljesítését a szaktanul-

*) L. Dudás Gy.: „A zentai csata.” 78. lap.

mány eredményéhez képest helyezte kilátásba. Ugyane tárgyban a belügy-, honvédelmi miniszteriumnál és Lohkovitz herceg hadparancsnoknál is tiszteltet a város küldöttsége, és biztatást nyert ez ügy jóindulatu elbírálására. Ugyancsak biztató ígéretek nyert e küldöttség egy másik kérdés, az új városrész építése érdekében is az illetékes kormánykörökben, azon esetre, ha az építkezés a közönség nagyobb mérvű megterhelésével nem jár.

Rohonyi-bankett. Rohonyi Gyula, a kulpini választókerület orsz. képviselője, szereplése alkalmából tiszteletére Budapesten a Frohner-szállodában rendezett lakoma igen vig hangulatban folyt le. A bácskai képviselők közül ott voltak Podmaniczky Frigyes, Gromon Dezső, Pulszky Ágoston, Vojnits István, Pinkovits József, Koczár Zsigmond, Fernbach Antal. Jelen volt a lakomán Sándor Béla főispán és br. Rosner Ervin Hont megye főispánja is. Rohonyit több tiszttal ellették s a társaság vig hangulatban az éjféltutáni órákig együtt volt.

Birosági kinevezés. Őfelsége a király dr. Magay Sándor kunszentmártoni járásbírói albirót. a szabadkai kir. törvényszékhez bírónak nevezte ki.

Kinevezés. Sándor Béla főispán Zombor sz. kir. városánál rendszeresített második mérnöki állásra Szabó László budapesti építésmérnököt, szabadkai földinket, nevezte ki.

Athelyezés. Kálló Antal csendőr főhadnagy Ujvidéken, szakasparancsnoki minőségben Nagyváradra helyeztetett át.

Athelyezések. A m. kir. pénzügyminiszter Hickmann Károly V. osztályu kir. adótitest a kaposvári adóhivataltól a zomborihoz, Mautska Gyula adótitest pedig a módosi adóhivataltól a bajaihoz helyezte át.

Kinevezés. Sándor Béla főispán kinevezte Baja városához állatorvosnak Hoffmann Lajos martonvásári okleveles állatorvost.

Gazdasági tudósító. A földmívelési miniszter dr. Radics Elekét az almási járásra állandó gazdasági tudósítónak nevezte ki.

Üti biztos. Sándor Béla főispán, Sauerborn Antal 23 ik számú gyalogezredbeli számvevő-örmezt, a rendszeresített zombori üti biztos állásra kinevezte.

Kinevezés. A főispán a vármegyéhez rendszerint dijnokká Hoós Ernő-Győzöt nevezte ki.

Kinevezés. Bellér Etelka végzett polgári leányiskolai növendék, a temesvári posta- és távirada igazgató, Petrovics Zoltán posta- és távirada-igazgatóvá nevezte ki.

Uj szerb szerzetes. Brankovits György szerb patriárka Petrovics Györgyöt, a zombori tanítóképzede volt magyar nyelvtanárát, a kovili zárásban szerzetessé avatta fel.

Harmadik gyógyszerész Zentán. Pintér Mihály jözseffalvai gyógyszerész engedélyért folyamodott a Zentán föllállítandó 3 ik gyógyszerész jogáért.

Nyomor. Hosszu telünk van az idén s e miatt a szegényebb néposztály rendkívül sokat kénytelen szenvedni. Nincsen keresete, mert nem igen akad munka s amellet a télire betakarított csekély élelme is elfogyott. Hja ki számított volna ilyen hosszú télre? És amellet a fűtőanyagban is nagy a nélkülözés. Ily körülmények között szinte jól esik hallanunk, hogy Moholyon Öner Lipót, a volt bíró, fűtőanyagot és pénzt osztott ki a szegények közt, hogy némiképpen enyhítse nyomorukat.

Kifizetés. A zombori I. önszegélyző szövetség 1890. év végével lejárt VI. ciklus kifizetése folyó évi március hó 4-én és következő napjain történik.

Tisztújítás. A zombori felsővárosi óvoda vasárnap e hó 22-én d. u. 3 órakor az izraelita hitközség iskolatermében tisztújító gyűlést tartott következő eredménnyel: Elnök: Dr. Bruck Arminné. Alelnök: Bárány Zsigmondné. Pénztáros: Dr. Sági Samu. Orvos: Dr. Sági Samu. Jegyző: Dr. Pataj Sándor. Választmányi tagok: Schön Adolfiné, Perlesz Adolfiné, Kohn Ferencné, Goldstein Mórné, Szegedi Józsefné, Stein Jakabné, Obláth Károlyné, dr. Goldstein Ignác.

Pályázat van hirdetve a zombori m. kir. pénzügyigazgatóságnál betöltendő számtiszt állásra.

bölcsészeti oldala volt az, mely őt foglalkoztatta. Roppant vagyonra akart szert tenni. És miért? Mert szerelmes volt. Ne kiáltások, hogy abszurdum. Vannak fegyvergyárosok, kik egyébként a világ legbékésebb emberei.

Bizony szerelmes volt Petasus, szerelmes egy előkelő urnőbe, kinek kegyeit nem remélhette, hacsak kiváló dicsőségre, s rothschildi vagyonra nem tesz szert. Papnői grófnő előkelő származására való büszkesége mellett akkora hajlamot mutatott a fényűzés iránt, hogy azt csak egy jól megvilágított fejedelemlétt volna képes kielégíteni. Melancholikus természete dacára kitűnő egészséges volt. Tükre, az egyedüli igaz — gyakran látta maga előtt szép testét, egészséges, remegő idomait, egy pompás, életerős nőt, kinek bajzata, mint aranyfolyam onlott alá kecses vállain. Szerette felvenni a „megvisszatalhatatlan” képét, mert észrevette, mennyire hat ezzel legelőkelőbb udvarlóira is.

Egy nő, ki elhitteti velünk, hogy csak fejedelmi ajándékokat fogad el, arra kényszerít, hogy csak ilyenekkel ajándékozzuk meg. Lelkünkbe veti a szegényt ama kevéssé, melyet körülményeink megengednének. A grófnő is, ki nem akart, csak milliomoshoz menni férjhez, elhittette a világgal, hogy csak milliomos lehet az, ki megengedheti magának őt megközelíteni.

A tudósok önkényes naivok. Eredeti pedanteriájukban gyakran az igazi előkelőség pusztá érintése hiúságból itassá teszi őket. Petasus doktort kissé csekélyebb fokban, de mégis elfogta a mámor. Másrészt a boszuvágy a szerelem ellen, melyet a földről gonoszal elpusztítani vágyott, hatolt át egész lényén e nő által okozott esabos inger folytán. Mert hogy egy ember bármily örültségbe, bűnbé vagy borzasztó elhatározásba sodortassék, kell e egyéb, mint egy szédítő szempár, ajkak, melyek mosolya boldogság, egy kerekdedségében oly kihívó kebel, a hát hajlása alatt kiszökellő csipők, mint eleven ígéretek azon halálosan édes gyönyöröknek, melyeket a nő magában hord s melyeket a grófnő csak úgy mint mások birt, s melyeket életre keltett benne a szerelem szentelt bacillus, melyet Petasus, mint neki ellenségét elpusztítani remélt.

III.

A laboratórium fűlledt levegője elaltatta a tudóst. Gondolatai a dicsőség árán elérendő szerelmen tévedeztek. Körüllötte az élőlények ijeszítő küzdelmét látta, kiket nem vonzott többé egymáshoz a vágy, kik kizökkenve a szeretet nagy harmóniájából, egymáshoz ütődtek az ürben, mint az eszevesztett parányok. Ilyen lehet az égbolt chaosa, ha a csillagok útjokat vesztenek. Az egyedek nem ismernek többé egymásra, s a fajok vére egymás ellen lángoz erőkben. Az ösztön sem vezetője már a gyengének s az erő találmára rombol, mint az örlő malomkő. A gerlek elkerültek egymást. A madarak nem dalolnak többé. A légtör egykori zenéje zavart zibongásnak ad helyet. A tavasz nem hogy kibékítene, még felizgatja a haragvókat. Ah! a tudós hizeleghetett magának azzal, hogy forradalmat okozott a világon.

S műve láttára, álmanban valóban bűszbe mosolyult arcára. Végtelen sorban növekedtek nevétséges vagy gonosz kliensei által összehordott aranytekeresek, alapul szolgálván egy bankóval telt épületnek, melyen keresztül kasul vidám csevegéssel hőmpölyögtek a színarany esermelyek. S a szép grófnő, megpillantva őt ez aranyáradatban, melylyel neki akar kedveskedni, aranyhajának sugárkoronájával közeledett feléje a teljes megelégedés mosolyával ajkain. S amint közelebb ért, könnyedén el el hullatta ruháit, — melyekkel önmagára féltékeny szépsége máskor elfűdve volt. Nem fűdte testét egyéb egy csodálatosan áttetsző, fellőszzerű lepel-nél, mely alatt a szemek elől semmi sem veszett el.

Az orvos érezte már amaz előzetes borzongást, a végtelen gyönyör előhírnökét, érezte a mint lelke az ajkakra ülve egyesülni óhajt amazéval a csókban, — midőn hirtelen élénk surrást érezve csipője alatt fájdalmas kiáltással felébredt. Borzadva látta a vihogva menekülő Moko majom kezében kiürített fecskendőjét.

A majom ugyanis, miután láncát elszakította elszabadult, erős utánzó ösztöne által vezetettve, gazdáját ottolta be ugyanazon lymphával, melyet attól annyiszor látott az állatok bőre alá fecskendezni.

S a kis megsántított tengeri nyulak sikoltozva, pokoli körtáncnak eredtek a szobában.

Sólyom.

A VÉRTANÚ.

Az Isten házában láttam meg először.

Nagypéntek volt. Titokzatos félhomály borult az ódon székesegyház belsejére, hol néma csoportok mint sirjaikkól kikelt kísértetek, tompa, elmosódott morajjal hullámzóttak fel s alá. A magas gótives ablakokon vidáman ömlött be a tavaszi napsugár, melynek hosszú fényes nyalábjában rabságra jutott porszemek milliói reszketve kavargtak. Virágok édes illata, viaszgyertyák átható fojtó gőze, kábitón folyt össze a tömjén nehéz füstjével, melynek kékeszürke karikái csendesen gomolyogtak az ég felé.

Ott térdelt a szűz Mária szobra előtt.

Szöke fűrtös feje körül a szeplőtlen ártatlanság glóriája reszketett s ajkairól ájtatos imádság szállt az ég felé. Olykor-olykor lopva ráesett halvány arcára egy eltévedt napsugár s égszín szeméinek ki-kicsorduló gyöngyűn megtörve, szeliden megvilágította kedves vonásait.

En ott álltam egy fülkében meghúzódva, néztem, néztem . . . és soha nem ismert érzések árja tombolt a szivemben.

Pár perc múlva felkelt, keresztet vetett, lopva rántekintett . . . s nyomtalanul eltűnt a kavargó tömegben.

Evek múlva újra találkozunk. Magas, szikár férfi karján, hozzásimulva sétált a Dunapartján. Napsugaras, vidám mosoly lebegett ajkai körül s tiszta nyílt tekintetéből a boldogság fénye sugárzott felém. Mikor megpillantott, azonnal megismert s halvány pir futotta el arcát.

Megálltam s utána néztem. Szivemben ismét megmozdult valami, éppen úgy, mint akkor, ott az Isten házában . . . s a langyos esti szellő szárnyán, mintha tömjén illatos füstje szállt volna felém.

Mult az idő s a sors még egyszer összehozott velem egy előkelő hölgy szalonjában. Kacéran mosolyogva ült a kényelmes bársony pamlogon s egy istennő önzertes leereszkedésével hallgatta néhány éretlen fickó tires ud-

Melléklet a „Bácska” 16-ik számához.

A Csitaonica közvacsorája. A szerb olvasókör szombat este szépen sikerült, tombolával összekötött közvacsorát rendezett a saját helyiségeiben. A mulatságon, melyen ott láttuk a helybeli szerb intelligenciát, melynek számos magyar család is részt vett, ékes bizonyítékul a kölesönös szeretetnek és barátságának. A notabilitások között ott voltak Sándor Béla főispán, Schmausz Endre alispán, Koczár Zsiga orsz. képviselő, Danczer Kornél pénzügyigazgató, dr. Margalits Ede főgimnáziumi igazgató, Kupuszarevits Lyubomir gör. kel. esperes-plébános, Vukicevits Miklós képződei igazgató, dr. Vuics János ügyvéd, Vukicevits Péter a szerb hitközség elnöke, Bikár Simon bankigazgató, dr. Pavlovits Simon tb. főorvos, dr. Krónits István ügyvéd, Raics Lyubomir törvényszéki bíró, Poppovits Dusan főszolgabíró, Maximovits Szilárd arvaszéki elnök, Gyurisits György városi tanácsnok, Athanaczkovits György főjegyző, Gruits Miklós felsőbb leányiskolai tanár, dr. Maximovits Vazul orvos, Blagojevits János kongresszusi képviselő, Jeraszovits János földbirtokos, dr. Cvetkovits Péter ügyvéd stb. — Az izléses vacsora felett az emeleti helyiségekben volt felterítve, míg a földszinti vendéglőt csinos táncteremmé alakította át a buzgó rendezőség. A jóleső együttérzés, a szerbek ismert vendégszeretete, a kedélyes és vig hangulat csakhamar a szellemes pohárköszöntőkben is nyilvánult, Raics Lyubomir, a Csitaonica elnöke, általános éljenzés és zsvivózás közepette, Sándor Béla főispán urra, mint a magyar és szerb barátság eszméjének őszinte barcosára, tirtette poharát; majd dr. Vuics János Schmausz Endre alispánra köszöntött, Sándor Béla főispán Raics Lyubomir szavaira reflektálva, az olvasókör felvirágoztatására tirt poharát; dr. Pavlovits Simon Koczár Zsiga orsz. képviselőre mond áldomást; Gyurisits György Danczer Kornél pénzügyigazgatóra köszöntött, Schmausz alispán, a szerb olvasókör elnök neje mond felköszöntőt, Kupuszarevits Lyubomir esperes a hadsereg képviselőre, Bikár Simon és Poppovits Dusan Raics Lyubomirra, a szerb olvasókör elnökre, Blagojevics Jován Vuics Jánosra, dr. Krónits István dr. Margalits Edére, dr. Pavlovits Simon Jakóbits Mihályra, dr. Margalits a nőkre stb. A táncra vágyó fiatalság a vacsora végeztével hozzá fogott a tánchoz a nemzeti dudaszó mellett vígan lejettette a kólót. A szünóra alatt a tombolajáték vette kezdetét s a kiknek kedvezett fortuna isten asszonya, azok nagyon meglehettek elégedve a csinos nyeresény tárgyakkal. Majd ismét rázendített Sándor zenekara a csardásra és a lelkes fiatalság ismét hozzá fogott a tánchoz s vígan járta egész a szirkületig. A mulatság, melyen, mint jeleztük, a szerb értelmiség igen nagy számmal volt képviselve, tanúbizonysága azon egyetértésnek mely hála az intéző körök tapintatának, zavartalanul mondható. Kívánjuk is, hogy az a harmonia, mely ez estélyen oly eklatáns kifejezést nyert, mindig bensőbb és állandóbb legyen. S hogy az így lesz, arra az auspiciumok a legkedvezőbbek.

Táncmulatság. A topoljai polgári olvasóegylet könyvtára javára rendezett táncmulatság várokozón felül sikerült. A topolyaiak nem is emlékeznek, hogy valamikor is annyian látogattak volna az olvasóegylet estélyét. Anyagilag is szép az eredmény, amennyiben a könyvtár javára 50 ft 56 kr tiszta jövedelem maradt. Ezen alkalommal felléptek: Dr. Hadzsy János 5 frtot, Radimeczky Ferenc 4 frt 50 krt, Athanaczkovics Lázár 2 frt 50 krt, Reichelld Károly, Kiss Lajos, Zsuffa Károly, Szirácz Péter, Malonyay Ignác, Márton Imre, Streck Károly, Somogyi János, Jankovics Géza, Bordás Barnabás, Nemes Daniel, Gyömréy főhadnagy, Máncs örömszer, Horváth Gyula, Tárnok József 50—50 krt, Lőrincz Pál 40, Hesz János 30 és Hermann István 20 krt. Az egyet-elnöksége a nemesebbül adakozóknak ezton fejezi ki hálás köszönetét.

Jegyváltás. Heiszler Aladár zentai kereskedő jegyét váltott Zsarkó Laura kisasszonnyal, Zsarkó József zentai földadányilvántartó leányával.

Elmozdított jegyző. A közigazgatási bizottság fejelemi választmányja helybenberonta az alispán azon határozatát, mellyel Antits Jasztfen derynai jegyző állását elmozdítottatott.

varlását. Néha-néha esodálatosan felkacagott, de a következő pillanatra valami sötét felhő subant át halvány arcán s merően, némán bámult maga elé.

Mikor bemutatták, hirtelen szikra villant meg szemében s zavartan simította végig homlokát, mintha a regnult idők homályos emlékeit akarta volna felidézni.

Odaittem mellé s kimondhatatlan levertség lopózott szivembe. Tekinteteink egy pillanatra találkoztak s a következőben, szinte önkénytelenül felsóhajtottam...

— Milyen regóta keressük mi egymást! ... Rámszerezte mélységes tekintetét s szomorúan bölöngött fejevel ...

— Es milyen későn találkoztunk! ... — Oh nem... hisz még jóvá tehetjük a mit mulasztottunk... Még nem késő... egy hosszú, hosszú élet áll előttünk.

— Soha, soha! Örökre vége van! ... Ezzel felugrott s a kétségbeesés görcsös mosolyával reszkető ajkain, odakiáltott egyik udvarlójának.

Hozzon pezsgőt... szomjas vagyok... kiünnám a Dunát...

Ebben a pereben egy magas, szikár férfi lépett a szobába, imbolyogva odatántorgott hozzá s undok mosolylyal brutálisan szikrázó szemekkel így szólt...

— Kedvesem... menjünk! A boldogtalan asszonyka egy pillanatra összereszt, ökölbe szorította puba felér kezét, de a következőben, szeliden mosolyogva követte férjét. Az ajtóból még egyszer visszanezett, tekinteteink még egy pillanatra találkoztak s lázasan csillogó szemei, mintha csak így szóltak volna hozzá:

„Kacagni, mikor a lélek sir, örülni, mikor a szív zokog és mulatni, mikor az ész az agyvelő bomlik s remegve várja a megváltást... erre te nem vagy képes!”

Azóta nem láttam többé, de szüntelen előttem van az a néma főséges arc és mindig jobban érzem, hogy ilyen vértanuságra, csakis az asszony képes! ...

Ambrozovics Dezső.

Földváry Sándor arcképe. Vajjon ki ne hallott vagy olvasott volna Földváry Sándorról a 48/9-es honvédezedesről? Nevezetes ember volt, fényes emlékek fűződnek nevéhez. Ő vezette a szegedi zászlóalj a szent-tamási sáncokra, melyeket a véres tusában ő lépett át először Molnár Márton, Váradi Ignác és Schmiéd Ferdinand szegedi honvédektől követve. — Ennek a derék katonának az arcképe a napokban a szegedi múzeum birtokába jutott. Földváry Lajos br. őrnagy, a szegedi II. esendörkerület parancsnoka, a szent-tamási hőnek unokaöccse, ajándékozta meg a múzeumot ezen arcképpel, a mely Szeged város muzeumának egyik legnagyobb kegyelettel őrzött emléke lesz. Az arckép olajba van festve, élethű s még mindig élő karban van, csak itt-ott pattogott le róla a festék.

Véglegesítés. Dr. Zlinszky Aladár főgimnáziumi helyettes tanár, a zombori állami főgimnáziumhoz véglegesen rendes tanárrá nevezetett ki.

Kitüntetett magyar borok. Ermel Vojnits Erzsébet urnónek cíko (Tolna megye) és Ofalin (Baranya megye) borai a múlt évben két helyen lettek kitüntetve; ugyanis a bécsi gazdasági kiállításon ezüst éremmel, a madridi kiállításon pedig arany-éremmel és diplomé d' honneurrel.

Áthelyezés. A verbász-kulai vasuti állomás főnöke, Módos János, áthelyeztetett Orosházára. Helyét Hisnyai, a zimonyi állomás főnöke foglalja el.

Halálozás. Dr. Schmidt Oszkár, kis kéri közsegi orvosnak 5 éves fiaeskája e hó 18-án rövid betegeskedés után elhunyt. A boldogult fiu legidősebb gyermeke volt a családnak.

Pályázat van hirdetve a Kunbaján tiresedésbe jött magyar-német nyelvű r. kath. (I. és II. oszt.) fitanító állásra. Határidő f. évi március 15. — Az újvidéki ágost. evang. vegyes iskola első elemi osztálya számára négy hónapra egy magyar, német és tót nyelvű segéd-tanító kerestetik.

A jegricskai lecsapolási társulat. Schmausz Endre alispánnál a napokban egy, legnagyobb részben lalityiak, pinciaiak és filipovaikból álló küldöttség járt dr. Visontay Soma budapesti ügyvéd vezetése alatt; Visontay Soma ügyvéd megbízói nevében előadta panaszát, mely abból áll, hogy számos birtokos tulságos nagynek találván azon terhet, melyet a vízrendezés folytán viselnie kell, az ugynevezett Jegricska vízrendezési társulattól szabadulni óhajtana. A hozzájárulási arany az előirányzat szerint kat. holdanként 13 frtban van megállapítva. A megyei alispán erre előadta, hogy a társulat a vízjogi törvény határozmányainak lesgigorúbb betartása mellett alakult; a rendezés — mely különben igen kivánatos volt egy az illető megerésére, mint magára a birtokosságra — az érdekeltek kérelmére történt; ennek kapcsán történtek meg mindazon intézkedések, melyeket a vízjogi törvény az ily társulatok megalkotásához kíván; meghívtattak az érdekelte birtokosok s az eredmény a vízrendezési társulat megalakítása mellett 1500 holdnyi *absolut* többséget mutatott fel. A társulat, mint a törvény szerint autonóm-testület megalakulván, alapszabályait a földmívelésügyi miniszterhez felterjesztette; a miniszter ezeket jóváhagyta. Nem áll tehát módjában — mondja az alispán — az állítólagos sérelmek megszüntetése. Az érdekelteket két út áll nyitva: *egyik a közzgyűlés, a másik a földmívelésügyi miniszter.* Annak idején mindenkinek módjában állott különben a társulat által hozott rendelkezéseket felebbezés által az illetékes és döntő fórum elé vinni. Ezt senki sem tette. Mi a magunk részéről az egész mozgalomhoz a következő megjegyzéseket fűztük: Vagy szükséges megynék nevezett részén vízlecsapolási társulat létesítése — s mi azt hisszük, hogy szükséges — s akkor a hozzájárulás minden érdekelte részéről nemcsak a törvény által előírtan, de egyébb magán szempontokból is kötelelenségzerű, — vagy nem szükséges s akkor ezt annak idején kellett volna behozni. Ma az állítólag sérelmet szenvedettek csak a törvény által előírt módon szerzhetnek érvényt meggyőződésüknek. Bajukon az alispán — a legjobb akarata mellett sem segíthet egy, ahogy azt a kérelmezők szeretnék.

Jankováci hírek. Vácsi földműves padlására ismeretlen tettesek a napokban éj idején betörték. A gazda hallván a zajt, kiment s a mint az udvarra ért, szemben találta magát négy emberrel. Az elsőnek kezéből kicsavarta a botot, de nem nagyon vehette hasznát, mert a másik három hamarjában jól össze-vissza verte őt s csak segélykiáltása által szabadulhatott ki kezeik alól. A közeledők zajára ott hagyták a 4 zsák búzát, melyet a padlásról lehoztak s elliantak a tolvajok, akik elég óvatossá voltak s nem adtak egyetlen hangot sem. Corpus delictinek ott hagyta egyik a botját. Kilitükrol még mit sem tudnak. — A jankováci takarékpénztár múlt évi forgalma 1.153,879 frt, tiszta nyereséme 6268 frt, 1—1 részvényre 5 frt 40 kr, vagyis 10/8% haszon jut. — Löwy Lina urnó e hó 17-én esküdtött örök hűséget Klein Mórnak Ó Kanizsáról. — Bobár Révfy Jolánt megválasztották közsegi tanítóknak Martonvásárra.

Gyászhir. Berecz Gyula, a bogojevai közsegi jegyző fiaeskája, f. évi február hó 21-én reggeli 8 órakor, rövid szendés után, 7 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap, f. hó 22-én, délután 4 órakor ment végbe.

Csöd nyitottat Podvinez Lajos szöntai kereskedő ellen. Csödbiztos Hettesheimer Henrik kir. törvényszéki bíró. Tömeggondnok dr. Balogh Ernő, helyettese dr. Alföldy Árpád ügyvédek. Bejelentési határidő ápril 15.

Gyermekhoidulás. Szíves figyelmébe ajánljuk rendőrségünknek a koldulás és más ember zsebére való élés sportjainak legújabbban divó nemét, a gyermekkoldulást. Alig tehetjük már lábunkat az utcára, — különösen nyilvános helyek előtt — hogy egy pár iskolakertülő moecosok zsebrák ne nyafogna felénk segélyért. Konkrét példaként egylőre a színházi szálloda környékét ajánljuk, de ha kell, van több is. Egy sétáló ur.

A zentai megnagyobbított tiszai töltést a miniszteriumnak kiküldött szakbizottsága megvizsgálván, azokat legközelebb átveszi az ártmentségi társulat a vállalkozótól.

Gyilkosság. Ó Sztapáron a napokban Jovandits Simon ottani földművelőt, Volits Simon ugyancsak ottani földművelőt lesztírta az utcán. A két szerencsétlen ember már hosszabb időn át ellenséges viszonyban volt egymással s Volits a gyilkosságot boszúból követte el. Ez utóbbi különben már az ügyészség celláiban élvezi a

hosszu tél utolsó napjait s kitudja, mikor látja megint Ó-Sztapár községét?

Meghívó. A zombori izr. ifjuság f. hó 28-án, a helybeli szegények javára, táncfizéket rendez. Kezdeté 8 órakor. Személyjegy ára 1 frt, családjegy ára 2 frt. Felülizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Belépti-jegyek kapbatók: Weidinger S. és Zs., Schlieszer testvérek és Engel Adolf urak üzletében, továbbá este a pénztárnál.

Árlejtés. Tisza-Kálmánfalván 11000 frt költséggel róm. kath. lelkész-lakot akarnak építeni. Az árlejtés az ottani r. kath. iskolában március hó 2-án lesz.

Csöd. Id. Számek János moholyi lakos ellen elrendelték a csödt. A hitelezők követeléseiket március hó 10-éig jelenhetik be.

Halálozás. Lovász Pistika élte 2-ik évében, Csonoplán, hörgőhurut következtében, február hó 20-án, jobblétre szenderült. Tetemei f. hó 22-én a csonoplai r. kath. temetőben örök nyugalomra helyeztettek.

Értesítés. A szegedi m. kir. bábaképző intézetnél a legközelebbi magyar-német tanfolyamra való beiratások március hó 1-től 10-ig tartatnak. A felvételnél bemutatandó: a keresztlevel, erkölcsi és orvosi bizonyítvány. Szegeden, 1891. február hó 20. Dr. Mann igazgató-tanár.

Csödök megszüntetése. Bergl Vilmos és Adolf, ó-moroviai lakosok ellen a tömeg felosztása, Klein Izidor bajai kereskedő ellen pedig a hitelezők beleegyezése folytán megszüntették a csödt.

Jegyzői szigorlatok. A jegyzői szigorlatok az idén nem, mint máskor történni szokott, a tavaszi évnegyedes közgyűlés után közvetlenül fognak tartatni, mert a vizsgáló bizottság tagjai a sorozásokon lesznek elfoglalva. Az illetékes hatóság iparkodik fog azonban a vizsgálati határidőket lehetőleg hamar — a tavasz folyamán mindenesetre — megállapítani. A határidők az érdekeltekkel közöltetni fognak.

Betörés. Ifj. Móder Alajos bajai fűszerkereskedőnek az ottani takarékpénztári épületben lévő boltját f. hó 19. és 20-ika közötti éjjelen alkulescal felnyitották; a tolvaj az asztalfiókot ugyancsak alkulescal nyitotta fel, és belőle 252 frt 33 krt ellopott. Az ajtó azonban maga után behuzta, hogy feltűnést ne keltsen. A rendőrség a nyomozást megindította s f. hó 20-án délután alapos gyanuok miatt egy foglalkozás nélküli egyént letartóztatott.

Főolvasások. Zentán a gimnázium tanári kara vasárnaponként népies főolvasásokat tart az ottani gimnázium helyiségében. Az ilyen előadásokat nagyszámú közönség szokta végig hallgatni. A következő főolvasást Örvény Iván tanár tartja „Afrika körülhajozása s annak következményei” címen.

Párbaj honvédtisztek közt. A szegedi lovaskaszánya vívó-termében két fiatal honvédhadnagy mérte össze a napokban kardját. Amant Béla hadbíró gyakoronok és Buday Jenő honvédhadnagy voltak a vívófelek. Buday a harmadik összecsapásnál jobb karja alsó részén súlyosan megsebesült. Segédek voltak Amant részéről: báró Podmaniczky és Gergelyi honvédhuzárfőhadnagyok, Buday részéről: Barát és Tolmács főhadnagyok.

A szabadkai sz. ferencrendiek templomában ismeretlen tettesek feltörték a perszeleket, de kevés pénzt találván abban, tovább kutattak és néhány csekélyebb értékű tárgyat vittek magukkal.

Mi nyaldossa Bácsmegyét? Ezt a kérdést adhatná a „Borszem Jankó” id. Klakkeshutes Frigyesé ifj. Klakkeshutes Frigyesének, ha az újságírás mester-ségén kívül még a geografiára is tanítaná a kedves Fricikét. A reményteljes csemete pedig megfelelné annak a tanítónak a versével, aki Magyarország és társországainak megyéit egy 23 lapra terjedő füzetben, ékes rigmusokban megismerteti. Ezekből a versekből megtudjuk ugyanis, hogy:

Bács-Bodrogh megye földje itt-ott dombos, Melyet Duna-Tisza s két esatorna nyaldos ... És tanulhatna a kis Frici még ilyen dolgokat a többi megyékről is pl. a következőket:

Jász-Nagy-Kun-Szolnokban a főváros Szolnok, Hova le a Tiszán sok fenőfát tolnak ... Csanád vármegyét a Maros szegi alól, A parti lakosok halat fognak abból ... Szatmár megyében Nagy-Károly a székhely, Nagyobb város Szatmár, hol a püspök székel ... Krassószörény megye fővárosa Lugos, Biztosan tudom, bár nem is vagyok tudós ... (Mindjárt gondoltuk!)

A ciszterciák gyász. A bajai ciszterciák házán és a vezetéstük alatt álló gimnázium épületén gyászlobogó hirdeti Supka Jeromosnak a ciszterciarend zirci apátjának halálát. A rendnek egyik leghetesebb, legbuzgóbb és legerélyesebb tagja volt, kinek halála valóban őszinte fájdalmat és részvétet kelt nemcsak a rend kebelében, hanem általában ismerősei, tisztelői körében is. Az istenbenboldogult 1832-ben, február 12-én született Várpalotán, Veszprém megyében. Mint tizenhat éves részt vett a szabadságharcban, 1852-ben a zirci Rendbe lépett, s 1855-ben, augusztus 21-én, áldozárra szentelték. Mint tanár a székesfehérvári és egri főgimnáziumokban működött, mint lelkész az előszállási plébániát vezette. Innen lépett 1879-ben az apáti székre, honnan most elszóllította a halál.

Allami segély. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a bajai iparos tanonc iskola részére az 1890/91-ik tanévre 500 frt államsegélyt utalványozott.

Előmunkálati engedélyek. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter gróf Keglevich Béla és érdektársainak Bajától a Duna áthidalásával előmunkálati engedélyt további hat óra és ugyancsak gróf Keglevich Béla és érdektársainak a m. kir. államvasutak Kecel állomásától Császártöltés, Hajós, Nádudvar, Sükösd, Csanád és Szent-István községek határainak érintésével Bajáig vezetendő vasutvonlra meghosszabbított előmunkálati engedélyt egy év tartamára újból megadta.

Az ó-kanizsai önszegélyző szövethozat vagyona volt a múlt 1890-ik évben: kötvényekben 204.767 frt, előlegekben 12.936 frt, készpénz december 31-én 5440 frt 62 kr, összesen tehát 223.142 frt 62 kr. Tartalékállapja az intézetnek 692 frt 98 kr. A múlt évi haszon kitétt 8770 frtot.

Városi ügyek.

A jogügyi bizottság 20-án d. u. 3 órakor ülést tartott, melyen több régi behajthatlan követelés leírása iránt a törvényhatósági bizottsághoz javaslat tétetett. A pénztárakhoz újonnan választott tisztviselők ovadékaire felajánlott biztosítékok elfogadhatóknak nyilvánítottak.

A gazdasági és pénzügyi bizottság 21-én d. u. 3 órakor tartott ülésében tárgyalta a fogyasztási adókezelő választmány 1890., a szegényalap 1888., a közmunkaalap 1888—1889. évi számadásait, melyekben a felmentvényt a felelős számadóknak megadni javasolja. Ezenfelül pedig a fogyasztási adópótléknál elért tetemesen több bevételből Zsivánovits Samu bizottsági tagnak, ki fáradszorgosággal viselte éveken át a fogyasztási adópénztár noble officiumát, 600 frt méltán kiérdemelt jutalmat javasol megszavazni. — Az amerikai szállóvezérszövegre további egy hold szántóföldet ajánlott fel. — Proties Bozsidár megtévelyodott volt utibiztos részére segélyképp 200 frtot javasoltak megszavazni. — Özv. Schneiderbauer Vilmának eddigi lakásának egy részét május hó 1-ig bérbeadni javasoltak. — Több régi behajthatlan követelés leírása javaslatba hozott.

Utiköltségvetés. A kereskedelemügyi miniszter az 1891—92. évi utialap-költségeloirányzatot a város felterjesztése alapján jóváhagyta, minek folytán tehát az utiadó 1891—92. ben csak 3% -ot fog kitenni. Meg vagyunk ugyan győződve, hogy a város közönségének jogos előterjesztései a miniszteriumnál különben is méltányos elbánásban részesültek volna, kétségtelen azonban, hogy polgármesterünk személyes eljárása, különösen pedig országos képviselőnknek a város érdekében kifejtett közbenjárása ezen kedvező eredmény elérésénél döntő befolyást gyakoroltak. Nem lehet feladatunk e kérdést itt ily módon tárgyalni, mint a nyilvánosság közege azonban adózikunk öszinte köszönetének tolmácsolását nem mellőzhetjük.

Községülés. A szerdai községülés, melynek tárgyszorozatát alant közöljük, foglalkozni fog az egyes szakbizottságok javaslatain kívül a közuti költségeloirányzat jóváhagyása folytán teendő intézkedésekkel és alkalmas az áruházi szabás tárgyában Baross Gábor miniszterhez intézett feliratokkal is foglalkozni. Azt hisszük, közönségünk, mely a politizálást a községülés falai között sohasem gyakorolta, nem fogja szem előtt tévesztetni Baross működésének korszakalkotó hatását és ezen nem politikai, hanem csakis közgazdasági kérdésben esatlakozni fog azon törvényhatóságokhoz, melyek ezen ügyben eddig nyilatkoztak. — A bérkocsialomás két-félé osztása által egy rég érzett kívánalomnak fog eleget tenni a város közönsége, melynek mielőbbi tényleges fogantatását is reméljük.

Községülés. Zombor szabad királyi város törvényhatósági bizottsága 1891. évi február hó 25-én délelőtt 10 órakor a városbáza nagy termében rendes községülést tart. Tárgyak: 1. Polgármesteri havi jelentés. 2. Kereskedelemügyi miniszteri leirat az 1891. évi közuti költségeloirányzat tárgyában. 3. Vas- és Somogy vármegyék átiratai Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter urhoz a közgazdasági és a vasúti áruházi szabás körül kifejtett közhasznú tevékenysége alkalmából intézett felirataink haszonellenő felirattal leendő pártolása iránt. 4. Jogügyi bizottság jelentése Zomboresevits György adópénztári ellenőr, Klug Antal javadalmi pénztárnok és Adler Manó javadalmi ellenőr által adandó tisztí bizottság iránt beérkezett kérvények tárgyában. 5. Sziniügyi bizottság jelentése a jövő szini idényre kiírt pályázat tárgyában. 6. A mult félévi ügykezelés tárgyában megtartott számonkérészek jegyzőkönyve. 7. Pénzügyi és gazdasági bizottság jelentése a városi javadalmak és adóbevételek 1890. évi megvizsgálásának tárgyában. 8. A körházi és szegényemházi élelmezés biztosítása iránt megtartott árjelítés eredménye. 9. Kertészeti bizottság előterjesztése az amerikai szőlőtelepnek 1 holdnyi területtel leendő kibővítése iránt. 10. Özv. Schneiderbauer néni Kovács Vilma kérvénye a város által megvett bezdáni utcai házának negyedévi bérlete iránt. 11. Az országos közmunkaalap 1880—1889. évi megvizsgálás számadásai. 12. A szegényalap 1888. évi megvizsgálás számadásai. 13. Honvéd állomás parancsnokság megkeresése a lakatya udvarán levő hó eltakarítása iránt. 14. Proties Bozsidárné kérvénye segély megszavazása iránt. 15. Tanácsai jelentés 296 frt 28 kr. behajthatlan közevisi költség leírása iránt. 16. Tanácsai jelentés 136 frt 90 kr. behajthatlan régi hátralék törlése iránt. 17. Tanácsai jelentés 66 frt 30 kr. behajthatlan fogyasztási adóhátralék törlése iránt. 18. Tanácsai jelentés 246 frt 25 kr. behajthatlan koresmáltatási illeték törlése iránt. 19. Tanácsai jelentés 617 frt 82 kr. behajthatlan italmérségi díj törlése iránt. 20. Jogügyi bizottság jelentése Pilya Mihály terhére előirt behajthatlan boltbér törlése iránt. 21. Jogügyi bizottság jelentése Francz Mór 250 frt behajthatlan kamathátralékának leírása iránt. 22. Tanácsai jelentés a Falcione Gyula féle ösztöndíj alapítvány 1315 frt. 28 kr. behajthatlan követelésének leírása iránt. 23. Tanácsai jelentés néhai Lugumerszky Miklós 1861. évből származó 81 frt. 59 kr. térítvény tartozásának törlése hozatala iránt. 24. Tanácsai jelentés 318 frt. 75 kr. behajthatlan inséggkölcsön leírása iránt. 25. Közigazgatási bizottság jelentése az ülésekről elmaradt tagok iránt. 26. Pénzügyi és gazdasági bizottság előterjesztése a bérkocsialomás rendezése tárgyában. 27. Időközben beérkező ügydarabok Zomborban, 1891. évi február hó 22-én. Dr. Csibás Benő polgármester.

Művészet és irodalom.

Jászay Mari Szabadkán. Mint Szabadkáról írják, Jászay Mari Medeában rendkívüli sikert aratott. Vasárnap Elektrában lépett fel s a vidékről tömegesen érkezett be az uri közönség az előadásra. Hétfőn Elektrát ismétli. A színház pénztára folytonos ostrom alatt áll.

Kitüntetett zeneszerző. Allaga Géza jeles zeneszerző, bajai földinket, ki jelenleg az opera zenekarának tagja, Margit főhercegnő férje Thurn Taxis herceg meghívta 2 hónapra udvarába Regensburgba, hogy ottan őt ez időn át cimbalmozni tanítsa. Allaga Géza a cimbalomiskola megalapítója s Thurn Taxis herceg mint ilyent tüntette ki meghívásával. A kitüntetett a jövő hó 15-én kezdi meg a cimbalom tanítást a hercegnél.

„A Hét“ legújabb 8. száma szokott élénk, szellemes tartalommal megjelent. A Krónika „Két kis martír“-ral foglalkozik, két rózsás képi kis hercegi sarjakkal, a kik a martíromságok legkeserűbbikére vannak hárthatva, hogy t. i. mindenféle tudós társaságok ünnepe ülésein ott kell lenniük és végig kell hallgatniok azokat a rengeteg böles dolgokat, a nélkül, hogy egyetlenegyszer ásitaniok volna szabad. Vannak ezenkívül alkalmi tárcák Reményiről, a népszínház primadonnáiról, a Rókus-kórház mystériumairól stb. stb. Novella Hercegh Ferencről, „Sabarai hangulatok“ Justh Zsigmond-tól. Költemények Makai Emiltől. Vidor Károlytól. A borítékot Bianchinak az operaprimadonnának sikerült areképe díszíti. „A Hét“-re előfizetheti 10, 5 és 2 frt 50 krral „A Hét“ kiadóhivatalában VIII. József-körút 44. Mutatványszámok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. Bekötési táblák 1 frt 30 krajcárjával.

Az „Ország-Világ“ 8 ik száma sikerült illusztrációkkal, válogatott szöveg-tartalommal jelent meg. Bemutatja többek között Jászay Marit is Elektra szerepében. — Folytatja Beniczky B. Lenkének „A vér“ című regényét, csinos kis dalokat közöl Barna Izidor-tól és Kótai Lajostól; Kabos Edétől „Hajnali történet“ címen sikerült novellát, Jászay Elektrájáról tanulmányt hoz, a hétről csevegés alakjában elbeszél holmi apróságokat.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának I-ső rendes évnegyedes közgyűlése folyó évi március hó 10-én és a szükséghez képest a következő napon reggeli 9 órakor a vármegyei székház nagytermében fog megtartatni.

Ezen közgyűlés tárgyai:

1. Alispáni előterjesztés a község jegyzői nyugdíj-alap javára 1 százalék megyei pótdadó kivétel tárgyában.
2. Alispáni jelentés a vármegyei községállapotáról.
3. Bellügyminiszteri intézkedés a község jegyzői nyugdíj rendezése tárgyában alkotott szabályrendelet tárgyában.
4. Kereskedelmi miniszteri intézkedés a vármegye 1891—1892-ik évi közuti költségvetés tárgyában.
5. Honvédelmi miniszteri intézkedés az 1891. évi loavató bizottságok megalakítása tárgyában.
6. Honvédelmi miniszteri intézkedés a katona beszállásos helyeknek az 1891—92. évre leendő kijelölése iránt.
7. A vármegyei árvaszék előterjesztése azon pénzügyi intézkedéséről, a hová az árvapénzek gyűmölösözés végett elhelyezendők.
8. Bars vármegye közönségének átirata, a tűzkár elleni biztosítás állami kezelés alá vétele tárgyában.
9. Zólyom vármegye közönségének átirata a felvidéki magyar közművelődési egyesület támogatása iránt.
10. Vas vármegye és Somogy vármegye közönségének átiratai, a hazai közgazdaság fejlesztése és a vasúti áruházi szabás megállapítása indokából Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter és a kormányhoz intézett bizalmi feliratok pártolása tárgyában.
11. Főispán ur öméltségének átirata, melylyel a mult hó 27-én megtartott számonkérészek jegyzőkönyvét átteszi.
12. Alispáni előterjesztés a községi felelőségi intézmény megszűntetése és annak helyébe a községi rendőrség alkalmazásáról.
13. Alispáni jelentés az Adamovits féle megürült ösztöndíj állás tekintetében tett intézkedésről.
14. Alispáni előterjesztés a martonosi és ó-kanizsai vasúti marha rakodóhoz kirendelt szakértők iránt.
15. Czirfusz Ferenc kir. tanácsos tanfelügyelő áteszi özv. Pav Józsefné szül. Mészáros Anna sztauiségi tanítóné nyugdíjazására vonatkozó iratokat.
16. A vármegyei házipénztári;
17. „ „ utépítési és közmunka;
18. „ „ betegápolási;
19. „ „ székházépítési;
20. „ „ tisztí, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzeti nyugdíj;
21. A vármegyei község és körjegyzői nyugdíj alapokról 1890. évre szerkesztett számadások bemutatása.
22. Schlagerter Gyula vm. főügyész és Vissy József főszolgabíró véleménye jelentése a Bácsújfalui községi legelő és ennek hátralékos haszonbéré tárgyában.
23. Zenta város tanácsának jelentése, melylyel az ottani ipartestület kebelében alakított békéltető bizottság alapszabályait jóváhagyás kieszközölése végett be-terjeszti.
24. Eberling János és társai kolluthi, — továbbá Szende Lőrinc krusevlyai lakosok felebbezése a Kolluthon 1890. évi december hó 28-án megejtett községjegyzői választás megsemmisítése iránt.
25. Kiszás község képviselő testületének a községi személyzet fizetése — és napidíjairól szóló szabályrendelet 2. és 5. §-ainak módosítása tárgyában hozott s jóváhagyás végett be-terjesztett 9/891. számú határozata s ezen határozat ellen a községi jegyző részéről beadott ellenvélemény.
26. Bács községének a kir. járásbírószék székelyének Hodságról Bácsba leendő áthelyezése érdekében hozott feltételes határozata.
27. Az újvidéki járás községeinek kérvénye a tűzrendészeti szabályrendelet néhány §-ának módosítása iránt.
28. Petrovosszellő község képviselő testületének határozata a község tulajdonát képező regale kötvény értékesítése tárgyában.
29. Bezdán község képviselő testületének ugyanily tárgyban hozott határozata.
30. Kupuszina község ugyanily tárgy határozata.
31. Brestovác község képviselő testületének a szegényalapról nyújtandó kölcsönök kamatlabának leszállítása tárgyában.
32. Zenta város képviselő testületének az u. n. maradványföld tárgyában hozott határozata, és Kozics István elleni felebbezése.
33. Moholy község pótszabályrendelete a községi alkalmazottak fizetéséről.
34. Ó-Becse községének a marhalevelek kezelése és kiállításáról alkotott szabályrendelete.
35. Ó-Becse községének a vágatási biztos díjazásáról alkotott szabályrendelete.
36. Singer Jakab ó-kanizsai tanító felebbezése a község képviselőtestületének a „korpótléknak“ való részesítését megtagadó határozata ellen.

37. Kovács János és társai felebbezése Petrovosszellő község képviselőtestületének a vásárberlő részére elengedendő bérösszeg tárgyában hozott határozata ellen.

38. Gyiszalov Bozsidár felebbezése a Turia községben megejtett adópénztárnok választás ellen.

39. Odrobinya György és társai mélykúti lakosok felebbezése a megejtett községi bíróválasztás ellen.

40. Milutinov Lázár és társai, ugy Nikolits János és társai déronyai lakosok felebbezése a megejtett községi bíróválasztás ellen.

41. Reep Mátyás felebbezése Kolluth község képviselőtestületének a halászi bérösszeg elengedését megtagadó határozata ellen.

42. Déronya község képviselőtestületének egy ideiglenes végrehajtó alkalmazása iránt hozott határozata.

43. Községi szabályrendeletek, a községi rendőrség szervezése tárgyában.

44. Hoog József kolluthi lakos volt községi pénztárnok felebbezése melyben a 28933/1890. számú alispáni határozat megváltoztatásáról az 1870. évi titkos pénztár kezeléséből eredő marasztalási összegnek megfizetése alól magát felmenteni kéri.

45. Sijaics Szilárd és társai ó-futtaki lakosok felebbezése, melynél fogva Ó-Futtak község képviselőtestülete által 46/1890. szám alatt hozott határozat megváltoztatásával a jelenlegi jegyző számára a fellelmetnyit megadni és azt a községi szabályrendeletbe felvétetni kénk.

46. Lantos István Zenta város levéltárnokának felebbezése, melyben a 151/eln. számú végzés megváltoztatásával levéltárnoki állásával járó fizetését az 1890. év október havára kiutalványozni s az 1889. év október havára felvett fizetés részletnek visszatérítése alól magát felmenteni kéri.

47. Rác Szabó János felebbezése, melyben a 8999/1890. számú tanácsai határozat megváltoztatásával a jogtalan legettetés miatt 7941/1890. számú határozattal reá kirótt 96 frt bírság megfizetése alól magát felmenteni kéri.

48. Vissy Károly ó-becei lakos vasúti engedélyesnek kérvénye az ó-becei újvidéki vonal kiépítésére adandó segély iránt.

49. Barthal István ó-kanizsai és Neuberger Miksa apatini állatorvosoknak kérvénye oklevélüknek meghirdetése iránt.

50. Kovil-Szent-Iván községnek Gligits Mladen részére eladandó ház hely iránt hozott határozata.

51. Felső-Kovil községnek Szubatin Márk részére eladandó ház hely iránt hozott határozata.

52. Felső-Kovil községnek Kolarov Pánta részére eladandó ház hely iránt hozott határozata.

53. Felső-Kovil községnek Jovanov Tóma részére eladandó ház hely iránt hozott határozata.

54. Felső-Kovil községnek Brzics Lázár részére eladandó ház hely iránt hozott határozata.

55. Lality községének az előfogatosokkal kötött szerződése.

56. Zenta városánál behajthatlanná vált 70 frt közmunka-váltásdíj leírása.

57. Tiszaföldvár községének behajthatlanná vált 59 frt 10 krnak leírása.

58. Ó-Futtak községének behajthatlanná vált 565 frtnak leírása.

59. Ó-Morovica községének behajthatlanná vált 387 frt 76 kr különféle követelések leírása.

60. Karavukova községben behajthatlanná vált 1026 frt 52 kr községi különféle követelések leírása.

61. Ó-Futtak községben behajthatlanná vált 1610 frt 35 kr községi különféle követelések leírása.

62. Dr. Weisz Dávid orvostudori oklevelének meghirdetése.

63. Dr. Práger Ignác orvostudori oklevelének meghirdetése.

64. Gardinovec, Zenta város 1885., Gardinovec, Goszpodince, Katymár 1886., Csataalja, Gardinovec, Goszpodince, Katymár, Kiszács, Matheovits, Szilbás, Zenta város 1887., Bikity, Csataalja, Cseryenka, Gardinovec, Goszpodince, Kiszács, Matheovits, Ó-Futtak, Ó-Soóvé, Plávna, Pivnica, Rém, Tiszaföldvár 1888., Csávoly, Csantavér, Ns. Militits, Hódsgáh, Kolluth, Kucura, Obrovác, Plávna, Új Szivac, Szeghegy, Temerin, Titel, Tírta 1889. évi községi számadásai, Titel 1889. évi csak kás réti, Veprovác 1889. évi községi számadásai, Zenta város 1876. évi legelő pénztári, Zenta város 1889. évi gimnáziumi alapítványi, N-Palánka 1887. évi körházi, Ns Militits 1877. évi fogyasztási, Bezdán 1889. évi községi iskola alap, F-Szt Iván 1888—89. évi magtári, Szeghegy 1889. évi úrbéri alap számadásai. Temerin 1889., Bács 1891., Veprovác 1891., Gardinovec 1885., Rém 1891. évi pótköltségvetései.

Zomborban, 1891. évi február hó 22-én.

Schmausz Endre s. k.

alispán.

Megyei élet.

Topolya, február 19-én.

Folyó hó 14-én tartotta a helybeli izraelita nőegylet műkedvelői előadással egybekötött táncvigalmát, és alig emlékezünk vigalomra, mely jó kedv és vidám hangulat dolgában azt felülmúlta volna. A nőegyleti előadás ama nemes törekvéstől volt áthatva, hogy ne csak pénztára gyarapodjék, hanem hogy a vigalom ne legyen felekezeti színezetű. És e törekvése a legmelegebb rokonszenvvel és jóakarattal találkozott. A legelőkelőbb uri családok felekezeti különbség nélkül élénk részt vettek a vigalmon, sőt a műkedvelők is körükből rekrutálódtak. Az itt állomásozó tisztikar is képviselve volt egy pár derék tagja által.

A műkedvelők két egy felvonások vigjátékot hoztak színre, és pedig: „Az egyetlen leányt“ Gróf Fredrótól és „Virágfakadást“ Muray Károlytól. A művezetést Hír Károly „intendáns“ ur — így nevezik őt tréfásan megbittebb körben — vállalta magára, ki faramdalmat nem ismerve sikeresen végezte bokros feladatát. Ha nehéz művészetek fejelem alatt tartani — és ki tagadná ezt, — annál nehezebb műkedvelőket. Mert amazok kenyerre a művészet s képzelgés magas szárnyalása sem felejtetheti el velök anyagi függésüket; de emezek anyagi függetlenségük bütszke érzetében nem ismernek rendezői tekintélyt és mindegyikük csupán

művészi becsülvények minél nagyobb mérvű kiállítására törekszik. Azonban a kulisszai intriguáknak jól ismerő „intendáns”unk mindig kitudta a differenciákat egyenlítő és oly tekintélyt vívott ki magának mindkét nem-beli művészei körében, hogy kormánypálcájának feltételül engedelmeskedtek a színpadon.

Az „intendáns” ur meg lehet elégedve a sikerrel, mert a közönség is várakozáson felül meg volt elégedve a nyújtottakkal. Az összejáték kitűnő volt, az előadás összevágó és gördülékeny. De végül csak sorra a szereplőket és pedig — mi természetesen is — előbb a hölgyeket. Özv. Antalné, Malonyay Irma urnó Agathát adta meglepő könnyedséggel, míg Radimetzky Margit k. a. — Kamilla — szép játékaival tünt ki. Bájos jelenség volt lovaglól öltönyében. Adler Frida — Lujza — Tantóss Vilma — Paulina — és Hirschfeld Paula — Papi — kisasszonyok mind derekasan megállták helyüket és jól kiérdemelt tapsokat arattak. Az urak közül Honig Zsigmond jeleskedett Szumbalinsky nagy és nehéz szerepében. Alig távozott a színpadról. Helyes alakítása és gesztusai, kifogástalan hanglegjtése és szem-betető rutinja egyaránt elarulták, hogy adarab főszerepe veterán műkedvelő kezébe van letéve. Wilhelm Dániel ur kiváló tetszésben részesült Boldizsár, az öreg hűség-tesztje halás szerepében. Guba József, Vig Vilmos, Stern Ignác és Komlósi Armin urak szintén helyes fel-fogással játszottak, különösen az utóbbi, derült hangul-talra tartva a közönséget itt ott a drasztikusba átesapó humorjával.

A virágfakadásban Boskó Eugénia k. a. játszta Mártha asszony szerepét. Vele szemben már egészen szigorú mértéket alkalmazhatunk, mert lát ő már szin-ten „veterán művész” fiatalága dacára is. E szerepét is helyes teljességgel adta, csak hogy egy kissé keveset zsembekezdett. Hja! Hölgyeink tartózkodnak a házsártos-kolástól — a színpadon. A Xanthipp szerepét szavalta, de Boskó Eugénia kedvességével mosolygott le a néző-terre. Radimetzky Iza k. a. — Nelli — ügyes naivának bizonyult. Hirschfeld Paulina k. a. bájos szobacicus volt. — Az urak közül Hir ur vált ki különösen Kovács Pé-ter szerepében. Oly tökéletességgel játszta a kedélyes bűbös, hogy akármelyik nagyobb vidéki színpad kere-tebe beillt volna. Aratott is tapsot eleget. Barta László ur nemcsak a színpadon, hanem a nézőtérben is hódított szerepének elegáns eljátszásával. Igen kedves Laci volt. A kis Komlósi Lajoska minden lámpaláz nélkül adta Ödönke szerepét, melyben atyja méltó utódjának igér-kezik.

A színi előadást reggelig tartott tánc követte, mi-kor a díszes társaság a legvidámabb hangulatban — újra mulatni kezdett.

Az anyagi eredmény is teljesen kielégítő a vára-kozást. Noha a színi előadás lényegesen fokozta a ki-adásokat, mégis mintegy 80 frt jutott a növegyelet pénz-tarába.

Befejezésül íme következnek a kegyes felülfizetők nevora: Asády Béla ur, Koch Bernátné urnó, Lövy Ferenc ur Szabadkáról 5—5 frtot, Márton Imre ur, Geiger B. Zsigmond ur Budapestről 3—3 frtot, Radi-metzky Ferenc ur 2 frt 50 krt, Ettinger József ur, Füst Lászlóné urnó 2—2 frtot, Milassin Dániel ur, Vince Lambert ur, Görönesér Ferenc ur, Beer Manó ur, Weisz Béla ur Szegedről, Löbl N. ur, Schlesinger Sán-dor ur Szabadkáról, Sommer és társa, Kaufmann N. David N. Engl N. Stern és Schmiedl budapesti cégek, Weinhut N. szabadtai cég és Neuwolner N. ur 1—1 frtot, Luka Mor ur Bajsáról 50 krt adakozott.

A zombori árucarnok.

— Alakuló gyűlés. —

Zsulyevits Ernő üdvözlő a szép számmal megjelent tagokat a közgyűlést megnyitván, előadja, hogy az alapszabályok a múlt gyűlés határozatához képest sok-sorosítottak s így minden tagnak hozzáférhetővé tétet-ven, a mai közgyűlésen megállapították.

Kollár jegyző az alapszabályokat pontonként fel-olvassa.

A 2. § b) pontjánál Rácz Soma stilaris módosít-va elfogadtatott.

A 4. § nál dr. Gertinger a nem önjogi és jogi szemé-lyek szavazati jogát precizizozva nem látja. Elfogadta-tott indítványa, mely szerint a § 2 ik pontja így szól: „Nem önjogi és jogi személyek szavazataikat törvényes képviselőik útján gyakorolják.”

Az 5. § nál Pelikán indítványozza, hogy a havi részletek befizetése a következő hó 15-ig hosszabbítas-sanak meg. Azon a részletek az esedékesség napjától számított 15 nap alatt legyenek befizethetők. Könyvit-sik lehetőleg a terheket, indokolja indítványát Pelikán. Elfogadtatott.

A 6. § nál dr. Gertinger kifejti, hogy nem iparos ta-gok nem azért léptek a szövetkezetbe be, mivel ezt üzletnek tartják, hanem azért, mert érzik szükségét a zombori ipar támogatásának. Erzik, hogy a testületi szervezkedés lesz az a hathatós mód, mely a zombori iparon nagyot fog lendíteni. Ezért nem látja szükségét annak, hogy kimondassék, miszerint a később belépő tagok csak iparosok lehetnek. Indítványozza, hogy nem iparosok későbbi belépése is mondassék ki s a ké-sőbb belépő iparosokra vonatkozólag a tervezet 6. §-ának súlyos anyagi következményei egyhithessenek.

Hozzászóltak e szakaszhoz még Rácz Soma, Presz-ler József. Az indítvány elfogadtatott.

A 11. § hoz hogy a feloszlás esetén a szövetkezet vagyona a tagok között részjegyeik arányában felosztatik.

A 16. §-nál Pelikán nem helyesli, hogy a szakértő becselő iparos felelőssége nincs kimondva. A felelősséget kimondatni kéri. Az eredeti szöveg fogadtatott el.

Dr. Gertinger a becselő-bizottságból a felügyelő-bizott-sági tag kihagyását kéri, elleukézik ez a törvényyel. E módosítás elfogadtatott.

Steiner Lajos kéri kik és mily cikkeket állíthat-nak ki? Erről az alapszabályok nem intézkednek.

Pinterits szerint ez az üzleti szabályzatban rész-letezendő.

Zsulyevits felvilágosítása után, mely szerint az alapszabályok 2-ik §-ában már ki van mondva, hogy csak helybeli iparosok által előállított iparcikkeket állíthatnak ki, a gyűlés az eredeti szövegét fogadta el.

A 21. § nál dr. Gertinger indítványozza, hogy az osztalek %-ban határozassék meg s az esetleges föl-ség a tartalékokéhoz csatolassék.

Zsulyevits nem tartja helyesnek, a közgyűlés sza-

bad rendelkezési jogát a jövőre nézve előre is korlátozni, azt a közgyűlés az alapszabályok megfelelő pontjainak tekintetbe vételével fogja évről-évre megállapítani.

Indítványozó visszavonta indítványát.

Lederer kéri, hogy ki áll jót a betett árak sért-betlenségeért? Elnök fölvilágosította, hogy az alapsza-bály-tervezet egy külön pontjában intézkedik.

A 24. § nál dr. Gertinger kéri kimondani, hogy egy tag is kérheti a rendkívüli közgyűlés összehívását, ha a részjegyek 1/10 része birtokában van. A módosítás a keresk. törvényeken alapulván, elfogadtatik.

Dr. Balogh a felügyelő-bizottságra vonatkozó ki-tételét e §-nak törölni kéri, mert ez iránt már a törvény különben is intézkedik s így az alapszabályok intézke-dése pleonasmus. A §. módosítatik az indítvány szerint.

A 31. § nál Balogh megváltoztatandónak tartja a tervezet azon intézkedését, mely szerint a közgyűlésen, hogy az határozatképes legyen, 60 tag jelenléte szük-séges. Elégnek tart 40 tagot, így legalább részben ki-kerülhető lesz az első összehívás sikertelensége. — A módosítás elfogadtatott.

A 36. § nál Pelikán Lipót indítványozza, hogy az igazgatói állás megüresedésekor ne az aligazgató lépjen helyébe, hanem a legközelebb összehívandó rendkívüli közgyűlésen választás útján töltsék be az állás.

Pinterits pártolja a tervezett eredeti §-t. A köz-gyűlés a tervezetbeli §-t fogadja el.

A 36. § c) pontjánál dr. Gertinger indítványozza, hogy az igazgató, a tisztviselők fölfüggesztését „jóváha-gyás végett” jelentse be a közgyűlésnek s az ő fölfüg-gesztése csak a közgyűlés jóváhagyása után legyen végérvényes. A közgyűlés elfogadta az indítványt.

A 44. §-nál dr. Gertinger helyesebb szövegeztést indítványoz. Kéri törölni a „kihágás” szót, mely miatt az igazgatósági tag, avagy egyéb tisztviselő ebbeli vi-zsonya a szövetséggel szemben megszűnik, ugyancsak kéri a további szövegeztést ekkép állapítani meg: „a nyereségvágyból elkövetett büntett vagy véttség miatt elítéltek” szintén nem lehetnek az igazgatóság tagjai. A módosítás elfogadtatott.

Az 52. §-nál dr. Gertinger indítványozza, hogy a szavazás az igazgató tanácsban titkos legyen; Schöffner József az eredeti szöveg mellett szótál fel. A közgyűlés az eredeti szöveget tartja meg.

Az 54. §-nál Steiner Lajos kéri szabályozni a hi-vatalos időt, mely alatt a napbiztos a hivatalos helyi-ségben tartozik maradni. Hozzá szóltak még Heindlhofer, Lang, Czinkler és az elnök. — Az eredeti szöveg fo-gadtatott el.

Az 56. § nál Lederer Mihály nagynak találja a „felügyelő” munkakörét. Elnök fölvilágosítása után, az eredeti szöveg meghagyatott. Pelikán indítványára a „felügyelő” cím megváltoztatik; a közgyűlés az „eláru-sító” címet fogadja el. Lederer indítványozza, hogy ne csak iparos, hanem kereskedő is lehessen elárusító; a közgyűlés az eredeti szövegeztést mellett maradt. Pelikán kifogást tesz az ellen, hogy a pénztárnok egyszersmind könyvelő is legyen. Elnök fölvilágosítása után az eredeti szövegeztést mellett maradt a közgyűlés.

Az 59. § nál Rácz Soma stilaris módosításokat ajánl. Elfogadtatnak. Schöffner indítványozza, hogy a titkár kauciója betáblázás esetén ne a fizetése három-sorosában, hanem csak kétszeresében állapítsassék meg. Elfogadtatott. Csarsch kéri kimondani, hogy a felsorolt értékpapírok mellett a helybeli pénzintézetek betétköny-vecskék is elfogadtassanak biztosítéskül. Elfogadtatik.

A 68. §-nál Heindlhofer indítványozza, hogy a pecsét szövege egyszerűen ez legyen: „A zombori ipa-rosok készítményeinek árucarnoka, mint szövetkezet 1891.” A város címere kimarad. Dr. Balogh kéri ki-mondani, hogy a cég jegyzésére elegendő legyen az igazgató vagy aligazgató és egy igazgatósági tag név-aláírása s a titkár maradjon el. Csarsch az igazgatósági tag helyett „igazgatótanács tagot” ajánl. Dr. Balogh indítványa utóbbi módosítással elfogadtatott.

A 69. § végkép töröltek, ugyszintén Pinterits indítványára a 71. § is, mert az iránt, ami e §-okban foglaltatik, már a kereskedelmi törvény is intézkedik. — Ezzel az alapszabályok végleg megállapítottak.

Elnök köszönetet mond ezután Heindlhofer és Sztri-lich uraknak a befizetések kezeléseért s a közgyűlés nevében felkéri őket, hogy e munkát a titkár megvá-lasztásáig tovább is végezzék. Heindlhofer a közgyűlés óhajának eleget tesz s indítványozza, hogy azon tagok-nak, akik a szövetkezet létesítése s a tagok gyűjtése körül oly sokat faradoztak, köszönet szavaztassék. In-dítványa egyhangy helyesléssel találkozott. Miután az alapszabályok s az ezzel kapcsolatos ügyek bejézetet-tek, elnök megköszöni az eddigi támogatást, leköszön ideiglenes állásáról s kéri az alapszabályokban megál-lapított választások megejtését. Pelikán indítványára a köz-gyűlés Zsulyevits Ernő igazgatónak, akinek kezdemé-nyezésére indult meg a mozgalom s aki ezt mindvégig tapintatos kézzel s fenyves eredménnyel vezette, jegyző-könyvi köszönetet szavaz.

Zsulyevits ezután az elnöki állásra lelkes szavakkal a város első polgárát dr. Csihás Benő polgármestert ajánlja, akit a közgyűlés egyhangyul elnökévé meg is választ.

A tisztújítás további menetén megválasztattak: Igazgatóvá: Jauch Ferenc; aligazgatóvá: Krizmanits Imre; az igazgatóság tagjaivá: dr. Balogh Ernő, Bikár Kuzman, ifj. Bosnyák József, Czezer József, Ehrlich József, Fischer Gyula, Frey Imre, Gráf Vince, Heindl-hofer Róbert, id. Husvéth István, ifj. Husvéth István, Kandler József, Kollár József, Lang Flórián, Lintz Ká-roly, Müller Vilmos, Pekánovits András, Preszler József, Schöffner József, Schwartz Károly, Steiner Lajos, Sztri-lich Zsiga, Wagemann Simon, Zsulyevits Ernő. Póttá-gokká: Brkits György, Junger János, Kovács János, Novák Gyula, Raditsz Malcen, Ugyr Mihály. A felügyelő bizottság tagjaivá választattak: Belt Sebestyén, Csarsch Sándor, Czinkler Gyula, Husvéth Károly, Karakásevits Milivoj, Pinterits Károly, Pollák Samu, Szalay Ferenc és dr. Thurszky Zsiga.

Miután még a jegyzőkönyv hitelesítésére Frey Imre és Lang Flórián küldtek ki, elnök a közgyűlést bezárja.

Törvénykezés.

Tanu és törvényssék. Angyelic Germán volt szerb patriárka halála alkalmával hozzatartozói közül többen alaposan megdézsmáltak a hagyatékot. A tette-

sek most a fenyítő bíróság előtt állanak. A mitrovicai bíróság indította meg az eljárást, de később a zágrábi törvényszék delegáltatott az ügy véglegzésére. Most folyik a bizonyítási eljárás. Be volt idézve Gruits János, az újvidéki „Szerpszki Nádor” szerkesztője is tanúkép, a kit különben azzal is vádoltak, hogy ő az elhunyt patriárka nevére könyveket hamisított. Az ő ügye különben már eldőlt s a vád alól fölmentetett. A mitro-vicai törvényszék iparkodott, erőlködött, hogy a maga illetékessége alá vonja a Grujics ügyét is, magához kérte mindenféle címek alatt Grujics állítólagos hamis okmá-nyait, de azzal a titkos céllal, hogy vele aztán eset-leg mint vádlottal bánhassék el. A később delegált zágrá-bi törvényszék határozatával azonban a mitrovicai tör-vényszék kudarcot vallott. Grujicsot ugyanis a zágrábi törvényszék is megidézte tanu gyanánt; de eredmény-telenül, mert Grujics kijelentette, hogy nem megy. A tárgyaláson szóba került ez az ellenszegülés. Az állam-ügyész sajnálatát jelenté ki, hogy Fuchs, Grünstein, Budimir és Grujics tanuk nem jelentek meg. Miután Magyarország állami közösségben él Horvátországgal, Magyarországot nem lehet kifizöldnek tekinteni, a tör-vényszéknek tehát föltétlen joga volt a tanuk előveze-tését elrendelni. Az említett tanuk mind azt vallották a vizsgálat alatt, hogy Grujics követelése jogos, az ő meg-jelenésük szükséges lett volna tehát a tényálladék miben-létének földerítésére. A tárgyalás eddigi folyamata azon-ban világosan mutatja, hogy e tanuk valamias semmi hitelt sem érdemel, a vádhatóság tehát nem helyez súlyt elővezetésükre. Derencsin védő az eljárás szóbeliségének és közvetlenségének érdekében a tanuk megidézését óhajja, hogy ez az elv ne csak a törvényben pompáz-zék, míg a törvényszéknel az inkvizitorius elv terjed el. (Elnök e kifejezésért a védőt megörjő). A törvényszék erre kimondja a vádhatóság indítványára, hogy a tanuk ne idéztessenek meg.

Az elhagyott bosszúja. Turia községet vak-merő gyilkosság tartja izgalomban. E hó 16-án este fél kilenckor valaki egy Medurity Mátyás nevű ottani lakos ablakán kopogott. Medurity, ki már ágyban fektött, gyertyát gyújtott és fölkel, de alig, hogy az ablak füg-gönyét félretolta, kívülről egy lövés dörögött el és Medurity halántékán találva szörnyet halt. A gyilkosságot hír szer-int, egy nő követte el, kivel Medurity azelőtt viszony-ban állt és a kit aztán elhagyott.

Mikor a bíró mulat. 1889. év január hó 1-én Ó-Szivacon Gyurgyev Jovan koreszmájában Szlepesev Lyuba, Szadzák Sztevan, Szadzák Necko, Majszki Márko, Majszki Szávó, Vrgov Lyuba és mások társasá-gában borozgattak. Szlepesev Lyuba Szadzák Sztevan községi bíró többször németül „Herr Richter”-nek szólí-totta, de ez vesztére szolgált, mert nevezettek által el-veretett egy, hogy 20 napon tul gyógyulo súlyos testi sértést szenvedett. A végtárgyalás ez ügyben f. hó 18-án tartatott meg s a kir. törvényszék Szadzák Neckót és Majszki Márkót a Szlepesev Lyubán elkövetett súlyos testi sértés büntetése miatt egyenkint 6 havi börtönrre ítélte, ellenben Szadzák Sztevan községi bíró, Majszki Szávót és Vrgov Lyubát felmentette, mert bűnösségükre nézve mi bizonyíték sem merült fel. Az elítelt vádlottak és a kir. ügyész az ítélet ellen fellebbezést jelentettek be.

Lopás. Fris Maris férj. Nagy Jánosné, szakácsné, gazdájától, Cs. M. árvaszéki úlnöktől, egy lepedőt s egy pokrócot ellopva, szolgálatát elhagyta s még ugyan az nap Sárközy Ferentől két sonkát és Lukácsévits Orszé-től szintén két sonkát ellopott. A tettes azonban hurokra került.

Közgazdaság.

Tavaszi katonai lóvásár 1891-ben. A földművelésügyi miniszter közhírré teszi, hogy a hadsereg lószükségletének kiegészítése céljából ez év márc. 20-án Zomborban, katonai lóvásár fog tartatni.

A bulkeszi takarékpénztár a napokban tartotta rendes évi közgyűlését, mely alkalommal az évi mérleg tudomásul vétetett s a tisztviselőknék megadott a fölmentvény. Az intézet tisztviselői újabb 3 évre a következőleg választattak meg: elnök lett: Kottler Ottó ág. ev. lelkes, igazgató Rapp Jakab földbírtokos, al-igazgató Krámer Péter. Igazgatósági tagok: Kullmann Henrik, Beck Konrad, Degend Péter, Krámer Jakab, Harfmann Jakab, Wahl Jakab, Krámer József, Mayer Jakab, Weisenbach János, Lang Frigyes, a község va-gyonosabb polgárai. Felügyelőségi tagokká lettek: Gott-hárd Sámuel, Röder Fülöp és Eidenmüller Henrik. Jog-tanácsos az eddigi lett: Nagy István dr. palánkai ügyvéd. A takarékpénztár szelvényeit 4 frt 50 krron tehát 9% -on váltja be.

Szerkesztői üzenetek.

Vidéki munkatársainknak. Ujlag felkérjük vidéki ren-des levelezőinket s egyáltalában lapunk barátait, sziveskedjenek a tör-tént eseményekről gyorsan értesíteni, nehogy 10 nap múlva legyünk kénytelenek egyes dolgokról referálni.

K. Cs—a. Hyen modoru közleményeket igen szívesen veszünk. Állandó közreműködését köszönettel fogjuk fogadni.

P. L—ó Ujvidék. Boesárat, hogy becses levelére még most sem feleltünk. Csak még egy kis türelen.

Sz. B. Ada. Szaklapba való cikkének sorát csak később ejthetjük.

Forrón szeretni. K—a. Gondunk lesz rá, hogy mielőbb kiadjuk. De más címmel.

Naptár. Február.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
24 Kedd	Mátyás apost	Mátyás ap.	12 Meletius
25 Szer.	Vikt.	Vikt., Valb.	13 Martinian
26 Csüt.	Sándor	Sándor, Jónás	14 Aux.
27 Pént.	J. t. k., Leand.	Leander	15 Onesimus

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

1038. sz.
kig. 1890.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Ó-Palánka községében leküszönés folytán üresedésbe jött segédjegyzői állásra — mely 500 frt fizetés s 100 frt lakpénzzel van javadalmazva — ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **follyó évi március hó 15-ig** hozzám nyujtsák be.

Palánkán, 1891. évi február hó 16-án.

CSUPOR GYULA.

3-1

főszolgabíró

Egy jó házból való fiu, ki a magyar és német nyelvet bírja, mint **gyakornok** alkalmazást nyerhet **Hódsághon Müller Mihály** vas- és vegyeskereskedésében.

3-3

Pályázat.

A Kunbaján üresedésbe jött német tannyelvű róm. kath. I. és II. oszt. fitanítói állásra **f. évi március hó 15-ig** pályázat nyitattik. Az állás javadalmai: 1. 305 frt o. é. készpénz; 2. hat öl lágú tűzifa vagy 42 frt o. é.; 3. szabad lakás. Ezenkívül 53 frt o. é. a követhető feltételek mellett: a megválasztott tartozik az ismétlő- és ipariskolások tanítani, a faiskolát gondozni és az iskolaköteleseket összeírni. Orgonálni tudók előnyben részesülnek. A pályázni kívánók jól felszerelt kérvényeiket a fentjelölt határnapig a kunbajai r. kath. iskolaszékre címezve, nagyságos és főtisztelendő dr. Boromisza Tibor apát, esperes-plébános urhoz Jankovára (Bácsmegeye) küldjék. Kelt Kunbaján (Bácsmegeye), 1891. évi február hó 16-án. **Vojnits Dániel**, iskolaszéki elnök.

2-1

NOVÁK ÁRMIN bezdáni fakereskedőnél különféle **bútorok**, két fiatal kocsiló, két kocsit, egy hintó, szerszám **szabad kézből** eladó.

Közelebbi feltételek a tulajdonosnál Bezdánban nyerhetők.

2-1

NOVÁK ÁRMIN

1717. szám.
kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh megye zentai járáshoz tartozó Moholy községében elhalálozás folytán üresedésbe jött 400 frt évi javadalmazás és 30 frt utátalánnyal ellátott irnoki állás betöltésére pályázat nyitattik, felhívom mindazokat, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy Bács-Bodrogh megye tek. bizottsága által 1887. évi 6. sz. a. alkotott szabályrendelet 9. §-a követelményeinek megfelelőleg felszerelt folyamódványaikat **f. évi március hó 11-ig** alulírt főszolgabírónál nyujtsák be; a választás f. évi március hó 12-én fog Moholy községében reggel 9 órakor megejteni.

Zentán, 1891. február 18-án.

Matkovits Lajos,

3-1

főszolgabíró.

Hirdetmény.

A veprováci róm. kath. plébánia gazdasági melléképületének s az udvar felőli kert-kerítésnek újja alakítása végett **f. évi március hó 7-én délelőtt 10 órakor** a plébánia-lakban árlejtés fog tartatni. Az érseki főhatóság által jóváhagyott tervrajz és költségzsám, melyben a melléképületre 747 frt 43-5 kr, s a kert-kerítésre 125 frt van felvéve, valamint a többi feltétel alulírtnál megtekinthető.

Veprovác, 1891. évi február hó 16.

Krappenheim József,

2-2

r. k. lelkész.

TANONC KERESTETIK.

Zombor egyik jó hírnévnek örvendő

FÜSZERKERESKEDÉSÉBEN

egy tanonc azonnal felvétetik.

Előnyben részesül, ki a magyar, német és szerb nyelvet írásban és szóban bírja.

Bővebb értesítést ad e lapok kiadója Bittermann Nándor.

3-1

Meghívó.

Az első vaskuti segélyszövetkezet összes részvényeseit tisztelettel meghívja az egyesület igazgatósága a **március hó 5-én reggeli 10 órakor** megtartandó évi közgyűlésre. A gyűlés helye a vaskuti róm. kath. iskolaépület.

A közgyűlés tárgyát meghatározta a február 19-én megtartott igazgatósági gyűlés, és ugyan: 1. A közgyűlési elnök és jegyző választása. 2. Igazgatói és felügyelő bizottsági jelentés a lefolyt üzletéről. 3. A zárszámadási mérleg bemutatása és esetleg a fölmentés megadása az igazgatóság és felügyelő bizottság részére, nemkülönben a tiszta jövedelem elosztása feletti intézkedés az alapszabályok 25. §-a értelmében. 4. Az igazgató, 12 igazgatósági és négy póttag, továbbá a három felügyelő-bizottsági tag, valamint az igazgatósági tagokból 2 tag választása a cégjegyzéshez. 5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag megválasztása a részvényes tagok sorából.

Jegyzet. Az összes t. c. szövetkezeti tagoknak tudomására adatik, hogy a kereskedelmi törvény 243. §. 2-ik pontjában követelt összes zárszámadási okmányok mai naptól fogva **8 napon át** a szövetkezet helyiségében megtekinthetők.

Kelt Vaskuton, 1891. évi február hó 20-án.

Az igazgatóság.

Zármérleg

az „Első vaskuti segélyszövetkezet”-től 1890. évi január hó 1-től december hó 31-ig.

VAGYON	frt	kr	TEHER	frt	kr
Készpénzben 1890. évi december hó végén	98	05	Részvénytőke számla	29880	26
Kötvényekben	60833	—	Részvénytőke kamatszám	1419	58
Bútorok és felszerelések értéke 20% levonása után a használatért	159	49	Betétek számlája a főkésített kamatokkal	27195	60
			Alaptőke-számla	1220	05
			Tartalékalap-számla	662	85
			Tiszta nyeresemény 1187 részvény közt felosztva á 60 kr	712	20
	61090	54		61090	54

Pilger Nándor s. k.,
igazgató.

Raile Ferenc s. k.,
penztárnok.

Szauter Gyula s. k.,
könyvelő.

A fő- és segédkönyvekkel összeegyeztetvén, összhangzónak és helyesnek találtatott.

Vaskuton, 1891. évi február hó 10-én.

Hirmann Antal s. k.,
fel. biz. tag.

Schäfer György s. k.,
fel. biz. tag.

Flach Antal s. k.,
fel. biz. tag.

Bútor-üzlet helyiségváltoztatás.

Tisztelettel batorokodom mélyen tisztelt vevőimnek és a nagyérdemű közönségnek szíves tudomásául adni, miszerint

BÚTORRAKTÁRAMAT ÉS KÁRPITOS-MŰHELYEMET

ugyancsak a főutcában, dr. Alföldy ur házába helyeztem át.

Nagyválasztéku raktárt tartok teljes **háló, ebédlő, szalon és irodai** berendezésekben, ugyi tölgyfa mint diófában, nem különben mindenemű egye bútorarabokat, mi csak lakberendezéshez szükséges, ugyszintén finom **képeket és tükröket**, mindent a lehető **legjutányosabb** árák mellett.

Amidőn mélyen tisztelt vevőimnek az eddig irántam tanusított bizalomért hálás köszönetemnek adok kifejezést, esedezve kérem bizalmukat új helyiségemben is tölem meg nem vonni, részemről minden lehetőleg megteszek, hogy az irántam tanusított bizalmat ezután is minden tekintetben kiérdemeljem.

Ugyszintén a nagyérdemű bútorvásárló közönségnek szíves pártfogásáért esedezve, vagyok mély tisztelettel

Adler A.

kárpitos és bútorkereskedő

Zomborban,

3-1

fő-utca, dr. Alföldy ur házában.

Zongora eladó.

Egy még teljesen jókarban levő **zongora**

kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Tillinger Ferenc

Zomborban.

3-3

1737. sz.
kig. 1891.

Hirdetmény.

A Baja város tulajdonához tartozó Mátélháza pusztá 627¹¹¹⁷/₁₂₀₀ hold szántóföld és 31¹⁸⁰/₁₂₀₀ hold rét és nádasból álló IV. majorságának 713⁷⁵¹/₁₂₀₀ hold szántóföld és 60¹⁹/₁₂₀₀ hold rét és nádasból álló V. majorságának és 517¹⁹²/₁₂₀₀ hold szántóföldből álló VII. majorságának 1892. évi január hó 1-ső napjától számított 10, 11 és illetőleg 12 évre leendő haszonbérbeadása végett a város gazdasági hivatalában **f. évi március hó 12-ik napján d. e. 10 órakor** nyilvános árverés tartatik, melyre az érdeklődők azon értesítéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket alulírt városi tanácsosnál vagy az iroda igazgatójánál előzetesen is betekintheik és hogy az árverés megkezdéséig megfelelő bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak, ha azok teljes hitelt érdemlő alakban állítatnak ki és ajánlattevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Baján, 1891. február hó 12-én.

Meskó László,

2-1

városi tanácsos.

Kisbirtokosok országos földhitelintézete.

A kisbirtokosok országos földhitelintézete ez évi rendes közgyűlést március hó 22-én délelőtt 10 órakor tartja meg Budapesten az intézet saját helyiségében (Bálvány-utca 19.)

Napirend:

1. Az évi üzleteredményről való igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés tárgyalása.
2. Zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.

3. A tiszta jövedelemről való rendelkezés.
4. Az alapszabályok módosítása.
5. Az alapszabályok 44. §-a értelmében kilépő elnök, alelnök és három igazgatósági tag helyének betöltése.

6. A felügyelő bizottság tagjainak megválasztása és díjaztatásának megállapítása.

Az alapszabályok 27. §-a szerint az intézeti adósok is tagjai lévén az intézetnek, ezek a 28. §-s szerint magukat a közgyűléseken törvényhatóságoként alakított gyűlésükön választott meghatalmazottjaik által képviselhetik s záloglevelekben felvett kölcsönük együttes összegének minden 250,000 frtja után egy-egy ily képviselőt választhatnak — azonban kizárólag csak az **intézeti tagok köréből.**

Felhívom ennél fogva Bácsmegeye területén lakó adósok, hogy a mennyiben magukat a fentjelölt napon tartandó ez évi rendes közgyűlésen képviselteni óhajtják, az általuk összesen felvett 2,916,100 frtnyi záloglevél kölcsön után 11, azaz tizenegy képviselő megválasztása céljából **Zomborban a megyei székházban levő alispáni hivatalban f. évi február hó 28-án d. e. 10 órakor** tartandó választó gyűlésen megjelenni, részvételi jogosultságukat igazoló fizetési könyvet magukkal hozni sziveskedjenek.

A kisbirtokosok országos földhitelintézete.

658. szám.
kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Bajmok községben leküszönés folytán megürült s 300 frt évi javadalmazással egybekötött községi végrehajtói állásnak választás utján leendő betöltésére határidőül 1891. évi február hó 27-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki.

Értesítetnek a pályázni kívánók, hogy ezen állás elnyerése iránti s kellően okmányolt kérvényeiket a választást megelőző napig hozzám benyujthatják.

Almás, 1891. évi február hó 15-én.

DEÁK ZSIGMOND,

főszolgabíró.

Házeladás.

Topolya községében, a főtéren, a városháza mellett, bármily

üzletre

alkalmas házamat

örök áron szabad kézből eladom,

esetleg több egymásutáni évre bérbe is adom.

Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Kohut János

8-7

6-morovicai lakos.